

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ — ΙΟΥΛΙΟΣ 1889. — ΤΕΥΧΟΣ Ζ'

ΠΕΡΙ ΦΥΛΛΟΞΗΡΑΣ

(Μονήγεια ἰδὲ παραγόμενου τεύχους σελ. 215)

Ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἀνωτέρου νόμου ἐξεδόθησαν καὶ ἰσχύουσι σήμερον τὰ ἐξῆς Β. Διατάγματα.

Α'.) Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγωγῆς δένδρων, φυτῶν κτλ.

(Β. Δ. τῆς 2 Δεκεμβρίου 1888).

Ἄρθρον 1. Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἢ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγωγή· α') δένδρων καὶ φυτῶν καὶ πάντων τῶν χλωρῶν μερῶν αὐτῶν, οἷον κλάδων, φύλλων, ἀνθέων καὶ καρπῶν· β') γεωμήλων (πατατῶν)· γ') ἐρυθροδίνου (ρίζαριου)· δ') ἀκατεργάστου ψάθης· ε') καυσοξύλων· ς') χωμάτων καὶ χαλικίων χρησιμευσάντων ὡς ἔρμα (σαβοῦρα) πλοίων· ζ') βυρσοθεψικῶν βαλανιδίων, κηκίδων καὶ φλοιῶν δ, ὡς καὶ ἀκανθίας, καὶ η') ἀχύρου καὶ χόρτου, πλὴν ἐκείνων. τὰ ὅποια εἰσάγονται ὡς περιτυλίγματα ἐμπορευμάτων.

Ἄρθρον 2. Ἀπαγορεύεται ἢ ἐξ ἀπάτης τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγωγή σαρώθρων ἀπὸ 1 Αὐγούστου μέχρι τέλους Ἀπριλίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους.

Ἄρθρον 3. Ἀπαγορεύεται ἢ εἰσαγωγή ἐκ φυλλοξηριστῶν χωρῶν, ἢτοι τῆς Αὐστραλίας, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης πλὴν τοῦ Βελγίου, τῆς Ὀλλανδίας, τῆς Δανίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς

Νορβηγίας· α') σαρκωδῶν ριζῶν· β') βολβῶν· γ') ὕδνων, καὶ δ') φυτικῶν ἢ μικτῶν λιπασμάτων.

Ἐκ τῶν μὴ φυλλοξηριστῶν χωρῶν, ἤτοι τοῦ Βελγίου, τῆς Ὀλλανδίας, τῆς Δανίας, τῆς Σουηδίας, τῆς Νορβηγίας, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέχρι τῆς Κιτρίνης θαλάσσης ἀσιατικῶν παραλίων, ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή τῶν εἰδῶν τούτων, ἐπὶ τῇ βεβαιώσει τῆς ἀρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης, τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς ξένης Δυνάμεως, περὶ τῆς ἐκ τῶν εἰρημένων χωρῶν προελεύσεώς των.

Ἄρθρον 4. Ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τοῦ λιμένος Σύρου καὶ δι' ἰστιοφόρων πλοίων ἢ εἰσαγωγή φλοιοῦ πεύκης, κατὰ τὰς ἐπομένας διατάξεις· α') Εὐθὺς ὡς ὁ ἔχων φορτίον φλοιοῦ πεύκης παραδώσῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν τὸ προξενικὸν δηλωτικὸν καὶ ἐκεῖνο τῆς εἰσαγωγῆς, αὕτη θέτει ὑπὸ ἰδίαν ἀυστηρὴν ἐπιτήρησιν τὸ πλοῖον καὶ εἰδοποιεῖ ἄνευ ἀναβολῆς τὸν νομάρχην Κυκλάδων, συνάμα δὲ καὶ τὸν τελώνην Σύρου· β') ὁ φλοιός, πρὸ τῆς ἀποβιβάσεως, ἀπολυμαίνεται ἐν ἀποκέντρῳ μέρει τοῦ λιμένος Σύρου ὀριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νομάρχου τῶν Κυκλάδων, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ τελώνου, τοῦ λιμενάρχου καὶ τοῦ ὑγειονόμου, καταβυθιζόμενος ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας εἰς τὴν θάλασσαν ἐντὸς σάκκων ἢ φορτηγίδων· γ') Ἡ ἀπολύμανσις τελεῖται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐπιστήμονος γεωπόνου, διοριζομένου ἀποφάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, καὶ ἀναλόγων φυλάκων προσλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ νομάρχου· δ') Ἡ μισθοδοσία, τὰ ὀδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ γεωπόνου, ὡς καὶ ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν φυλάκων, προκαταβάλλονται ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀπολυμενομένου φλοιοῦ, κατ' ἀναλογίαν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ νομάρχου.

Ἄρθρον 5. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐν τῷ λιμένι Σύρου ἀπὸ πλοίου ἢ ἀτμοπλοίου εἰς πλοῖον ἢ ἀτμόπλοιον ἐκφόρτωσις φλοιοῦ πεύκης, βαλανιδίων ἢ κηκίδων βυρσοδιψικῶν, προωρισμένων διὰ τὴν ἀλλοδαπήν. Ἐὰν τὸ πρὸς φόρτωσιν πλοῖον ἢ ἀτμόπλοιον δὲν εὑρίσκεται ἐν τῷ λιμένι, ἐπιτρέπεται ὅπως τὰ εἶδη ταῦτα τίθενται ἐντὸς φορτηγίδων μέχρι τοῦ κατάπλου τοῦ πλοίου.

Ἄρθρον 6. Πᾶσα παράβασις τῶν ἐν τῷ παρόντι διατάγματι καθοριζομένων τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ φυλλοξήρας ὙΠΒ' νόμου.

Ἄρθρον 7. Καταργοῦνται τὰ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου καὶ 27 Νοεμβρίου τοῦ 1880, τὸ ἀπὸ 23 Μαΐου 1881, τὰ ἀπὸ 12 Ἰουνίου καὶ 5 καὶ 13 Ἰουλίου 1885 καὶ τὰ ἀπὸ 21 Ἰουλίου καὶ 13 Αὐγούστου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους (1888) Ἡμέτερα διατάγματα.

Β') Περὶ εἰσαγωγῆς ἐλαιοπυρήνων ἐκ τῶν λιμένων τῆς Ἡπείρου, Ἀλβανίας, Κρήτης, Κύπρου, Σάμου καὶ Τύνιδος.

(Β. Δ. τῆς 2 Δεκεμβρίου 1888)

Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ἡ δι' ἰστιοφόρων πλοίων εἰσαγωγή ἐλαιοπυρήνων, προσρχομένων ἐκ τῶν λιμένων τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Ἀλβανίας, ἐκ Κρήτης, Κύπρου, Σάμου καὶ Τύνιδος.

Ἡ προέλευσις αὐτῶν βεβαιοῦται διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς προελεύσεως Ἡμετέρας Προξενικῆς ἀρχῆς ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς ξένης Δυνάμεως.

Ἄρθρον 2. Εὐθὺς ὡς ὁ ἔχων φορτίον ἐλαιοπυρήνων πλοίαρχος παραδώσῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου τοῦ κατάπλου τοῦ προξενικὸν δηλωτικὸν καὶ ἐκεῖνο τῆς εἰσαγωγῆς, αὕτη θέτει ὑπὸ ἰδίαν ἀυστηρὴν ἐπιτήρησιν τὸ πλοῖον καὶ εἰδοποιεῖ ἰδίᾳ καὶ ἄνευ ἀναβολῆς τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἐδρεύουσαν δικαιοκρατικὴν ἀρχὴν, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, τὸν εἰρηνοδίκην, συνάμα δὲ καὶ τὴν τελωνιακὴν.

Ἄρθρον 3. Ὁ παραλήπτης τῶν ἐλαιοπυρήνων ἐν τῇ κατατεθησομένῃ ὑπ' αὐτοῦ τῇ τελωνιακῇ ἀρχῇ διασαφήσει εἰσαγωγῆς σημειοῖ ῥητῶς, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν θέσιν, ἐνθα κεῖται τὸ ἐργαστάσιον, ἐν ᾧ κατεργασθήσονται καὶ εἰς ὃ ἀποβιβάζονται οὗτοι ἐντὸς σάκκων καὶ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ κομιζομένου αὐτοῦ πλοίου.

Ἐὰν τὸ ἐργαστάσιον κεῖται ἐκτὸς τῆς ἑδρας τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς ἢ ἐν τόπῳ, ἐνθα δὲν ἐπιτρέπεται ἀπολύτως, κατὰ τὸν τελωνιακὸν νόμον, ἡ εἰσαγωγή, ἐπιτηρεῖται διὰ τὸν τελων

νιακόν ἔλεγχον ἢ αὐτόθι ἀποβίβασις ὑπὸ εἰδικοῦ τελωνιακοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἐκλογῆς τοῦ προϊσταμένου τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 4. Ἦν εἰς τὸ ἐργαστάσιον κατ' εὐθείαν εἰσαγωγὴν τῶν ἐλαιοπυρήνων βεβαιουῦσι, λόγῳ φυλλοξήρας, δύο φύλακες, διοριζόμενοι ὑπὸ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει, ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ διορίζοντος τούτους καὶ προκαταβαλλομένη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παραλήπτου. Προκαταβάλλει ὡσαύτως ὁ παραλήπτης τῆ τελωνιακῆ ἀρχῆ τὰ ὑπ' αὐτῆς ὀριζόμενα ὁδοιπορικὰ ἐξοδα τοῦ τελωνιακοῦ ὑπαλλήλου, ἐν ἣ περιπτώσει ἢ ἀποβίβασις ἐνεργεῖται ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ τελωνείου.

Ἄρθρον 5. Πᾶσα παράβασις τῶν ἐν τῷ παρόντι διατάγματι ὀριζομένων τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ φυλλοξήρας ὙΠΒ' νόμου.

Γ'.) *Περὶ εἰσαγωγῆς πευκοφλοιοῦ εἰς τὸν λιμένα Σύρου καὶ ἐλαιοπυρήνων ἐκ τῶν λιμένων Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας.*

(B. Δ. τῆς 30 Δεκεμβρίου 1888)

Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ἵνα ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 2 ἐνεστῶτος μηνὸς Ἡμετέρου Διατάγματος εἰσαγόμενος διὰ τοῦ λιμένος Σύρου πευκοφλοιὸς ἀπολυμαίνεται καὶ ἐντὸς ξυλίνων περιφραγμάτων, κατασκευασθησομένων ἐν τῇ θαλάσῃ, δαπάναις τῶν εἰσαγόντων αὐτόν. Ἐὰ περιφράγματα κατασκευάζονται ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ νομάρχου Κυκλάδων, τοῦ τελῶνου καὶ λιμενάρχου ὀρισθησομένῳ χώρῳ.

Ὁ πευκοφλοιὸς μεταφέρεται ἐντὸς τῶν περιφραγμάτων διὰ λέμβων τοῦ ἐκφορτώνοντος αὐτόν πλοίου.

Ἄρθρον 2. Ἐπιτρέπεται ἵνα ἐν ἐλλείψει Ἡμετέρας ἢ ξένης προξενικῆς ἀρχῆς ἢ προέλευσις τῶν ἐκ τῶν λιμένων Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας εἰσαγομένων ἐλαιοπυρήνων βεβαιουῦται διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς προελεύσεως διοικητικῆς ἢ λιμενικῆς ἀρχῆς.

Δ'.) *Περὶ ἐπαγωγῆς τῆς πόλεως Ἀρτης καὶ τοῦ ἐπινείου αὐτῆς Μενιδίου εἰς τὴν ζώνην τῶν φυλλοξήρωσῶν χωρῶν.*

(B. Δ. τῆς 22 Μαρτίου 1889)

Ἄρθρον 1. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ τῆς πόλεως Ἀρτης καὶ τοῦ ἐπινείου αὐτῆς Μενιδίου εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα μεταφορὰ πάντων τῶν διὰ τῶν ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου τοῦ 1888 Ἡμετέρων Διαταγμάτων ἀπαγορευομένων εἰδῶν πλὴν τῶν τοματῶν καὶ τῶν χλωρῶν ὄπωρῶν, οἷον λεμονίων, πορτοκαλίων, ροδακίνων, βερικόκκων, κερασιῶν, βυσσίνων, ἀπίων, μήλων, κ.τ.λ.

Ἄρθρον 2. Οἱ καρποὶ οὗτοι εἰσάγονται ἄνευ φύλλων καὶ κλάδων ἐγγράφῳ ἀδείας τοῦ νομάρχου Ἀρτης.

Ἄρθρον 3. Πᾶσα παράβασις τῶν ἐν τῷ παρόντι Διατάγματι καθοριζομένων τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ φυλλοξήρας ὙΠΒ' νόμου.

Αὗται εἶνε αἱ παρ' ἡμῖν ἰσχύουσαι περὶ φυλλοξήρας ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις, ὡς δ' ἦν ἐπόμενον, αὗται κατεκρίθησαν καὶ κατακρίνονται ὑπὸ τινῶν μὲν ὡς μὴ οὔσαι λίαν αὐστηρᾶι, ὑπ' ἄλλων δὲ ὡς δρακόντιοι.

Ἡ παρ' ἡμῖν ὑπηρεσία τῆς φυλλοξήρας ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ μέγα συμφέρον ὅπερ ἡ χώρα ἔχει νὰ μείνη ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατὸν μακρότερον χρόνον ἀπηλλαγμένη τῆς μύστιγος ταύτης τῆς ἀρπέλου καὶ διατελοῦσα διαρκῶς ἐνήμερος τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος προσόδων τῆς νόσου καὶ τῶν σχετικῶν πρὸς ταύτην ἐρευνῶν λαμβάνει βεβαίως μέτρα ἀποβλέποντα πρωτίστως τὸ συμφέρον τῆς ἡμετέρας ἀμπελοουργίας· οὐχ ἥττον δὲν παρέλειψε νὰ φροντίζῃ ἵνα τὰ μέτρα ταῦτα βαρύνωσιν ὅσον οἷόν τε ὀλιγώτερον τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τοῦ τόπου καὶ νὰ μειοῖ τὴν αὐστηρότητα τῶν μέτρων τούτων ἢ καὶ νὰ αἴρῃ καθ' ὅλοκληρίαν αὐτὰ ὅσκις, διὰ τῆς σὺν τῷ χρόνῳ εὐρύνσεως τῶν περὶ φυλλοξήρας γνώσεων, ἀποδεικνύεται ὅτι ταῦτα εἶνε πράγματι λίαν αὐστηρὰ ἢ καὶ περιττὰ.

Αἱ περὶ φυλλοξήρας ἡμέτεραι ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις συγκρι-

νόμηναι πρὸς τὰς τῶν ἄλλων κρατῶν εἶνε ἀυστηρόταται· πολλὰ εἶδη, τῶν ὁποίων ἡ εἰσαγωγή ἐπιτρέπεται εἰς πάσας τὰς ἀμπελοφόρους χώρας, παρ' ἡμῶν δὲν γίνονται δεκτά. Ἀπαγορεύεται δὲ ἡ εἰσαγωγή αὐτῶν ὅχι μόνον ὅταν προέρχωνται ἐκ προσβεβλημένου διαμερίσματος, ἀλλὰ καὶ ὅταν κατὰ γωνται ἐκ τῆς ἐπικρατείας αὐτῆς, εἰς ἣν τὸ διαμέρισμα τοῦτο ἀνήκει. Προὔτιμήθησαν δὲ τὰ ἀυστηρὰ ταῦτα μέτρα ὅπως μηδὲ ἡ ἐλαχίστη ἀφορμὴ παραπόνου δοθῆ καὶ καθ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ εἰδῶν, τῶν ὁποίων δὲν στερεῖται ἡ ἐπιτόπιος παραγωγή ἢ τῶν ὁποίων ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἤθελε προξενήσῃ μεγάλης δυσχερείας εἰς τὸ ἡμέτερον ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν.

Ἐλέχθη ὑπό τινων, ὅτι ὄφειλε νὰ ἀπαγορευθῆ καὶ ἡ εἰσαγωγή τῶν ξηρῶν χόρτων καὶ τῶν ἀχύρων τῶν χρησιμευόντων πρὸς περιτύλιξιν διαφόρων ἐμπορευμάτων. Ἀλλὰ διὰ τῶν ἀχύρων καὶ τῶν χόρτων τούτων εἶνε ἀδύνατον νὰ εἰσαχθῆ, ὑποοιανδῆποτε μορφῆν, ἢ φυλλοξήρας, διότι ὡς ἔντομον αὕτη, καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι τυχαίως εὑρέθη ἐπὶ τῶν χόρτων τούτων, δὲν δύναται νὰ διατηρηθῆ ἐπ' αὐτῶν ζῶσα ἐπὶ πλέον τῶν δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ χιμῆρια αὐτῆς ὡς ἀναποτίθενται ἐπὶ ξηρῶν χόρτων καὶ τοῦ ἀχύρου, ὅπερ ἄλλως δὲν εἶνε ἀποδεδειγμένον, δὲν δύναται νὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ πολὺ τὴν ζωτικότητα αὐτῶν ἄνευ ἐπαρκοῦς ἀερισμοῦ καὶ ὑγρασίας, ὧν ὅα στερῶνται ὄντα ἀναποτεθειμένα ἐπὶ πεπιεσμένων καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον διαμενόντων πέριξ τῶν ἐμπορευμάτων χόρτων ἢ ἀχύρου. Ἀλλως πλὴν τῆς Κρήτης οὐδεμία ἄλλη χώρα προέβη εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν εἰδῶν τούτων, ἄπορον δὲ ποῦ στηριζόμενοι οἱ συντάξαντες τὰς ἐκεῖ ἀπαγορευτικὰς περὶ φυλλοξήρας διατάξεις προέβησαν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τούτων ἀφ' ὧν μάλιστα ἐπέτρεψαν τὴν πράγματι ἐπικίνδυνον ἐλευθέραν εἰσαγωγήν τῶν γεωμήλων. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὅπως καθησυχάσωσιν οἱ λίαν δεδίκαιοι μεριμνῶντες ὑπὲρ τῆς ἐπιτάξεως τῆς ἀυστηρότητος τῶν ἡμετέρων ἀπαγορευτικῶν διατάξεων κτηματῆαι, ὅα προτείνεται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσαγωγῆς καὶ αὐτῶν τῶν ἐκ χόρτων καὶ ἀχύρων περιτυλιγμάτων ἐμ-

πορευμάτων ἐὰν δὲν ἦτο γνωστὸν ὅτι διὰ ταύτης ὅα προκληθῶσιν ἀνυπέβλητοι δυσχερείαι εἰς τὸ ἐμπόριον πλείστων ὄσων εἰδῶν (ὄσον ὑαλίνων καὶ πηλίνων σκευῶν, διαφόρων ὑγρῶν εἰσαγομένων ἐν φιάλαις καὶ παντοίων ἄλλων εὐθραύστων ἀντικειμένων) τῆς πρώτης ἀνάγκης μὴ κατασκευαζομένων ἐν τῷ τόπῳ. Ἀλλ' ἡ λεπτεπίλεπτος ἐξέτασις τῶν ζητημάτων τούτων δύναται νὰ φέρῃ ἡμᾶς εἰς τὰ ἄκρα. Οἱ διατεινόμενοι, ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος μεταδόσεως τῆς φυλλοξήρας διὰ τῆς ἐλευθέρως εἰσαγωγῆς τῶν περιῶν πρόκειται χόρτων καὶ ἀχύρων ὀφείλουσι προηγουμένως νὰ κηρυχθῶσι κατὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν σπόρων ἐν γένει, διότι οὗτοι εἶνε πολλῶ μᾶλλον ἐπικίνδυνοι τῶν περιῶν ὁ λόγος χόρτων καὶ ἀχύρου (ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ταῦτα εἶνε πράγματι ἐπικίνδυνα)· ἐπειδὴ δὲ σπόρος εἶνε καὶ ἡ κριθὴ καὶ ὁ ἀραβόσιτος καὶ ὁ σῖτος, ἀνάγκη πρωτίστως νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς τούτων, ὅπερ βεβαίως δὲν ὅα κατορθώσωσιν εὐκόλως διότι εἰς τὸ μέτρον τοῦτο ὁ ἀντιστῆ πᾶσα ἡ χώρα, οἱ ἀσπανδότεροι δὲ αὐτοῦ πολέμοι εἶσονται οἱ σταφιδαστήμονες οἱ μᾶλλον ἐνδιαφερόμενοι ὑπὲρ τῆς ἀυστηρότητος τῶν ἀπαγορευτικῶν περὶ φυλλοξήρας διατάξεων, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὑπὲρ τῆς ἀφθονίας καὶ εὐθηνίας τοῦ ἄρτου.

Ἐγένοντο δὲ παρατηρήσεις καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένης κόπρου ὡς δῆθεν δυναμένης νὰ μεταδώσῃ τὴν φυλλοξήραν. Ἀλλ' αὕτη ἔνεκα τῆς διαρκοῦς θερμότητος καὶ τῶν ἀμμωνιακῶν ἀναθυμιάσεων ἃς ἐκπέμπει, εἶνε ἀδύνατον νὰ φιλοξενήσῃ καὶ συντηρήσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν φυλλοξήραν ἐν οἰκδηπυτε μορφῇ. Ἀλλως κόπρος ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσάγεται, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, μόνον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κύμης, εἶνε δὲ ἡ κόπρος αὕτη ἀίγοπροβάτων, δηλαδὴ μὴ περιέχουσα φυτικά λείψανα, καὶ προέρχεται ἐκ Μακεδονίας, ἣτις δὲν προσεβλήθη εἰσέτι ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας. ὅα ἐζημιῶντο δὲ σπουδαίως καὶ ἄνευ λόγου οἱ Κύμιοι, ἐὰν ἀπηγορεύετο ἡ εἰσαγωγή τῆς κόπρου ταύτης, διότι ἡ μόνη συμφέρουσα πηγὴ τοιαύτης διὰ τοὺς

λιαν προσοδοφόρους και έκτεταμένους άμπελώνας αυτών εινε ή Μακεδονία.

Ως άνωτέρω είδομεν από της συστάσεως της υπηρεσίας της φυλλοξήρας παρ' ήμιν ελήφθη τó μέτρον εκτός των προφανώς επικινδύνων προϊόντων νά προτεινεται και ή άπαγορευσις των ειδών των παρεχόντων έστω και την έλαχιστην ύπόνοιαν μεταδόσεως του κακού, όσακις εκ της άπαγορευσεως αυτών δεν δύναται νά προκύψη σπουδαία ζημία εις τó εμπόριον ή την βιομηχανία του τόπου. Τοιοϋτον δέ είδος έθεωρήθη και ό υπό των βυρσοδοφείων της Σύρου χρησιμοποιόμενος φλοιός της πεύκης, όστις εύκόλως δύναται ν' αντικατασταθῆ υπό όμοιων ή άλλων βυρσοδεφικων προϊόντων παραγομένων εν τῷ τόπῳ.

Η Έλλάς παράγει και εξάγει κατ' έτος 4 περίπου εκατομμύρια όκάδας βαλανιδίων, τα όποια αντιπροσωπεύουσι τετραπλασίαν δεφικην δύναμιν της του πευκοφλοιού (*) ίσοδυναμοϋντα προς 16 εκατομ. όκάδας τοιοϋτου, ώστε ταϋτα εινε διπλασίως έπαρκη δια τας ανάγκας των βυρσοδεφείων της Σύρου, τα όποια καταναλίσκουσι κατ' έτος 200 χιλιάδας καντήρια φλοιού, ήτοι 8,800,000 όκάδας. Δεν εινε δέ άκριβές ότι τα βαλανίδια χρησιμεύουσι μόνον προς χρωματισμόν των κατεργαζομένων δερμάτων. Τα άριστα δέρματα κατερ-

(*) Πίναξ δεικνύων την εις δεφικης ούσιας περιεκτικότητά και την σχετικήν δύναμιν διαφόρων φυτικών ύλων.

Περιέχουσι δεφικας ούσιας.

Αί Σινικαί κηλίδες	70—77	”
» Λοιανταί »	55—60	»
» της Νοτ. Εβρώπης	25—30	»
Τα βαλανίδια	40—45	»
Ο φλοιός αυστραλιακών Άκακίων	30—35	»
Τα φύλλα του Ρόβι	12—18	»
Ο φλοιός της άριας	8—10	»
» » κλάδων Ιτέας	8—12 1/2	»
» » πεύκης 30—60 ετών	8—10	»
» » » 60—90 ετών	6—7	»
» » έλάτης	4—8	»

γάζονται μόνον δια βαλανιδίου· εινε ίσως δαπανηροτέρα ή χρῆσις τούτων, άλλ' άφ' έτέρου ή δέφισ γίνεται τελειότερα και τα δέρματα στερεότερα (*). Τα αυτά δυνάμεθα νά ειπωμεν και περί των φύλλων των σχίνων (Pistacia terebinthus και P. lentiscus), φυτών παγκοίνων εν Έλλάδι. Τα σχινάλευρα, ήτοι τα άλεσμένα φύλλα και βλαστήματα των σχίνων, χρησιμοποιϋνται προς δέψιν εις πολλά μέρη της Έλλάδος. Είς πάσας τας Ολυμπιακάς εκθέσεις εξετέθησαν υπό πολλών εκθετών σχινάλευρα ως συνήθης έγγώριος δεφικη ύλη. Εινε αληθές ότι ή ύλη αύτη έχει τó έλάττωμα νά καθιστά τα δέρματα σκληρά, ούχ ήττον ή σκληρότης αύτη μειϋται σπουδαίως, καθίστάται άνεπαίσθητος, δια της αναμιξεως των σχιναλιύρων μετ' άλλων δεφικων ούσιων.

Άριστη δεφικη ούσια εινε και τα φύλλα και τα βλαστήματα του βυρσοδεφικου ρόβι (Rhus coriaria), του κοινώς καλουμένου σουμάκι ή ρούδι. Φύεται δέ ο ρόβις εν άφθονία εις τους δήμους Φάριδος, Βρυσεών, Αιγέων, παρά τó Ικαρπηνήσιον και τó Λεωνίδιον ως και εις διάφορα άλλα μέρη της Έλλάδος. Εν Ιταλία και ιδίως εν Σικελία τó φυτόν τοϋτο καλλιεργείται χάριν των φύλλων αυτου, τα όποια εις ώρισμένης έπαχας συλλέγονται και χρησιμοποιϋνται ως άριστη δεφικη ύλη.

Άλλά και τα φύλλα των κομάρων (Arbutus Unedo και A. Andrachne) δύνανται εν ανάγκη νά χρησιμοποιηθώσιν, ως περιέχοντα Ικανήν ταννίνην· ως γνωστόν δέ, ή κόμαρος εινε εκ των κοινωτάτων θάμνων της Έλλάδος.

Οι φλοιοί διαφόρων δένδρων συνήθων εν Έλλάδι χρησιμεύουσιν ώσαύτως ως βυρσοδεφικαί ύλαι άρίστης ποιότητος. Τοιοϋτοι εινε οι της πρίνου (Quercus coccifera), της άριας (Quercus ilex), της μέλιας, του κοινου γράξου ή μέλεγου (Fraxinus ornus), διαφόρων δρυών, κ.τ.λ.

(*) La valonée est, en effet, une des meilleurs matières de tannage; elle communique au cuir une belle teinte et le rend moins perméable à l'humidité que les autres tannins. (Naudin et Von-Muller, L'Acclimatateur, σελ. 448.)

Ἄλλ' ἀφθονωτάτην δεψικὴν ὕλην δυνάμεθα νὰ προμηθεύωμεν ἐκ τῶν ἀπεράντων ἡμῶν πευκῶνων τῶν κατεχόντων περὶ τὰ δύο τρίτα τῆς δεδασωμένης ἐπιφανείας τῆς Ἑλλάδος (4,000,000 περίπου στρέμματα). Ἦνε δὲ ἐντελῶς ἀνυπόστατος ἡ γνώμη, ὅτι αἱ πεῦκαι ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀφαιρεῖται ὁ ξηρὸς φλοιὸς ἀποξηραίνονται. Ἄν τοῦτο ἦτο ἀληθὲς πρὸ πολλοῦ ἦθελεν ἐκλείπει ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς τὸ δένδρον τοῦτο. Λι ἄνω τῶν 30 ἐτῶν πεῦκαι ἀποφλοιοῦνται ὅλως ἀκινδύνως κατὰ δεκαετίαν περίπου, ἀφαιρουμένου τοῦ ξηροῦ φλοιοῦ. Τοῦτο γίνεται καὶ ἐν Ἀσίᾳ, ὅθεν τὰ βυρσοδεψεῖα τῆς Σύρου προμηθεύονται τὸν πευκοφλοιὸν, καὶ πανταχοῦ ἄλλοῦ (*).

Ὅταν λοιπὸν ἔχωμεν ἐν τῷ τόπῳ τοιαύτην πληθὺν δεψικῶν ὕλων, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀχρησιμοποίητων, δὲν εἶνε ἀμάρτημα τὰ ἡμέτερα βυρσοδεψεῖα νὰ προμηθεύωνται αὐτὰς ἔξωθεν καὶ μὲ κίνδυνον (ἔστω καὶ ἐλάχιστον) τῆς εἰσαγωγῆς τῆς φυλλοξήρας;

Τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς ἐλαιοπυρρήνων ἐκ φυλλοξήριωσῶν χωρῶν. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον ἐλαιοφόρων χωρῶν καὶ ὅμως τέσσαρα ἢ πέντε σαπωνοποιεῖα δὲν δύνανται νὰ προμηθευθῶσιν ἐν τῷ τόπῳ τὸν ἀναγκασιούντα αὐτοῖς ἐλαιοπυρρήνα βεβαίως οὐχὶ δι' ἔλλειψιν τοιαύτου—ὅν εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος ρίπτουσιν ἢ τὸ πολὺ χρησιμοποιοῦσιν ὡς κλύσιμον ὕλην, ὡς λίπασμα ἢ ὡς τροφήν χοίρων—ἀλλὰ μᾶλλον ἐνεκα τῆς μὴ παρ' ἡμῶν ὀργανώσεως τοῦ ἐμπορίου τοῦ εἶδους. Ἢ ἐν μέρει ἢ καθ' ὅλοκληρίαν ἀπαγορεύσιν τῆς εἰσαγωγῆς ἐλαιοπυρρήνος ἢ οἰουδήποτε ἄλλου προϊόντος παραγομένου ἢ δυναμένου, ἄνευ καταβολῆς μεγάλων κεφαλαίων καὶ εἰδικῶν γνώσεων, νὰ παραχθῇ ἐν τῷ τόπῳ, κατ' ἀνάγκην θὰ ἐπιφέρῃ κατ' ἀρχὰς μικρὰν ὑπερτίμησιν· ἀλλ' ἀκολούθως, ἐν βραχεῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον χρονικῶ διαστήματι, ὅταν ὀργανωθῇ ἡ συλλογὴ καὶ τὸ ἐμπόριον τοῦ ἐν

λόγῳ προϊόντος, ἡ τιμὴ αὐτοῦ θὰ ἐκπέσῃ· ἡ ὑποτίμησις δ' αὐτοῦ δύναται νὰ ἦνε τοιαύτη ὥστε ἡ ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ νὰ μὴ ἀποβαίῃ συμφέρουσα. Τοῦτο εἶνε φυσικὸς καὶ ἀπαραβίαστος νόμος καθ' ἐλάχιστην παρατηρούμενος. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἀληθείας ταύτης ἔχομεν τὰ ἑξῆς πρῶχειρα παραδείγματα.

Ἄλλοτε τὰ πλείοτερα τῶν καταναλισκόμενων παρ' ἡμῶν γαιομήλων ἐπρομηθεύετο ἐκ Τεργέστης, Μελίτης καὶ Μασσαλίας· συνέβαινε δὲ τότε πολλακίς νὰ ἀγοράζωμεν αὐτὰ πρὸς μίαν καὶ 1 1/2 δραχ. κατ' ὀκτῶν. Ἀπαγορευθείσης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ εἶδους τούτου λόγῳ τῆς φυλλοξήρας πανταχόθεν ἠγέρθησαν παράπονα· τὸ σπουδαιότερον δ' ἐπιχείρημα τῶν τότε ἐξεγερθέντων κατὰ τοῦ ληφθέντος μέτρου ἦτο ὅτι θὰ καταστῇ ἀδύνατος ἡ εἰς τὸ μέλλον χρῆσις τῶν γαιομήλων ἐνεκα τῆς ἐπελευσημένης ὑπερτιμήσεως αὐτῶν. Ἐν τούτοις ἐν μόλις ἔτος ἀπὸ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀφθονα γαιομήλα εἰς τὰς αὐτὰς καὶ πρότερον τιμὰς, σήμερον δὲ ἡ καλλιέργεια αὐτῶν ἔλαβε τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε προμηθεύετο αὐτὰ ἀντὶ 20—40 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν. Τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς χόρτου εἰς δέματα· πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης οὐδεὶς ἐπίστευεν ὅτι θὰ ἠδύνατο ν' ἀποθῇ συμφέρον τὸ ἐμπόριον τοῦ χόρτου τῆς Θεσσαλίας, ὅθεν καὶ δημόσιον καὶ πολῖται ἐπρομηθεύοντο τοῦτο ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰς τιμὰς λίαν ὑψηλάς. Ἄλλ' ἀπαγορευθείσης τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἐπιχειρηματικῶς καὶ κτηματικῶς τινὲς ἐπεχείρησαν τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ Θεσσαλικοῦ χόρτου κομίσαντες καταλλήλους πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χορτοκοπτικὰς μηχανὰς καὶ πιεστήρια. Ἢ ἐπιχείρησις ὡς ἦν ἐπόμενον, ἐπέτυχε· σήμερον δὲ δύναται τις νὰ προμηθευθῇ ἐντόπιον εὖωνον καὶ ἀρίστης ποιότητος χόρτον· ἡ ἀφθονία δὲ καὶ ἡ εὐθηνία τοῦ χόρτου τούτου τοσοῦτον ἐπέδρασεν ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν ὥστε τ' ἀντ' αὐτοῦ χρησιμοποιούμενα παρ' ἡμῶν (ἄγνωστα δ' ἐντελῶς εἰς τὰς χορτοφόρους χώρας) σανὰ κατὰ τὸν λήξαντα χειμῶνα, ἂν καὶ ἡ τελευταία ἐσοδεῖα

(*) Ἴδὲ περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος τὴν Ἀγγλικὴν Γεωργίαν τοῦ 1889, σελίς 273.

αὐτῶν ἦτο μετριωτήτης ἕνεκα τῆς ἐπικρατησάσης ξηραπίας, ἐπωλήθησαν πρὸς 10—15 λεπτά κατ' ὄκταν ἐνῶ ἄλλοτε ἐπωλοῦντο πρὸς 25 καὶ 30 λεπτά.

Τὰ εὐάρεστα ταῦτα ἀποτελέσματα θὰ πείσωσι βεβαίως τοὺς ἀντιφρονούντας ὅτι ἢ λόγῳ τῆς φυλλοξήρας ἀπαγορεύσεις τῆς εἰσαγωγῆς πλείστων ὄσων γεωργικῶν προϊόντων ὄχι μόνον δὲν δύναται ποσῶς νὰ βλάψῃ τὰ συμφέροντα τῶν πολλῶν, ἀλλὰ καὶ ὠφελεῖ αὐτὰ πλέον ἢ ἐὰν ἐψηφίζετο εἰδικὸς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νόμος. Πλὴν καὶ ἐν διὰ τῶν λαμβανομένων λόγῳ τῆς φυλλοξήρας ἀπαγορευτικῶν μέτρων βλάπτονται πρᾶγματι τὰ συμφέροντα ὠρισμένης τάξεως πολιτῶν, τὸ γενικὸν συμφέρον ἐπιβάλλει τὴν θυσίαν τῶν συμφερόντων τούτων ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς σωτηρίας δύναμαι νὰ εἶπω, τῶν πολλῶν οἱ πολλοὶ δ' ἐν Ἑλλάδι εἶνε οἱ γεωκτῆμονες καὶ πᾶς νομοθέτης ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τούτων ὀφείλει πρωτίστως νὰ μεριμνᾷ. Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία εἶνε ὅλως δευτέρου λόγου ἀξία οὕσα ἀρτισύστατος καὶ στηριζομένη ἐπὶ ὅλως σαθρῶν βάσεων: βιομηχανία ἰδρυομένη διὰ κεφαλαίων ἀκριθῶν καὶ μηχανημάτων ξένων, στηριζομένη ἐπὶ προνομίων καὶ δικαιωμάτων ἐπιζημιῶν τοῖς πολλοῖς καὶ ἐπὶ πρώτων ὑλῶν ξένων, λειτουργοῦσα δὲ διὰ παροχῆς ἡμερομισθίων ὑπερόγκων, τοιαύτη βιομηχανία ἀποβαίνει μάλιστα τῶν πολλῶν, εἶνε νέον εἶδος φυλλοξήρας τῆς γεωργίας.

Ἐν τέλει εἰς τοὺς αἰσιοδόξους ἐκείνους, τοὺς ἄνευ ἐπιστημονικῆς τινος ἀποδείξεως ἐπιμένοντας ἔτι καὶ σήμερον νὰ πιστεύωσιν ὅτι τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα ἢ αἱ ἀμπέλοι τῆς Ἑλλάδος κέκτῃνται ιδιότητος ἕνεκα τῶν ὁποίων καθίσταται ἀδύνατος ἢ ἀνᾶπτυξις τῆς φυλλοξήρας παρ' ἡμῖν καὶ ἐπομένως ὅτι πάντα τὰ κατὰ τῆς φυλλοξήρας λαμβανόμενά ὑφ' ἡμῶν μέτρα εἶνε περιττά, ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἐνόσῃ αἱ προσβολαὶ τοῦ ἐντόμου τούτου περιορίζοντο εἰς χώρας βορειότερας τῆς ἡμετέρας καθίστατο δυσχερῆς ἢ ἀντικρουσὶς τῆς γνώμης τῶν ταύτης. Ἀφ' οὗτου ὁμοῦς ὁ δυσεξόντως οὗτος ἐχθρὸς τῆς ἀμπέλου ἐπευκέφθη καὶ ἐγκαθιδρύθη εἰς τοὺς ἀμπελώνας ἀπασῶν τῶν με-

σημβρινῶν χωρῶν (οἶον τῆς Πορτογαλλίας, τῆς Ἰσπανίας, τῆς Ἀλγερίας, τῆς μεσημβρ. Ἰταλίας, τῆς Σικελίας, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Σμύρνης), ἀφ' οὗτου ἐβεβαίωθη ἐπισήμως ὅτι ἢ φυλλοξήρα προσβάλλει καὶ τὴν σταφιδάμπελον (*) ὡς πᾶσαν ἄλλην Ἑυρωπαϊκὴν ἀμπελον καὶ ὅτι τὰ μεσημβρινὰ κλίματα εἶνε προσφορώτερα τῶν βορείων διὰ τὴν πολλαπλασίασιν τοῦ ἐντόμου τούτου (**), νομίζω ὅτι πᾶσα ἀμφιβολία περὶ τοῦ εὐπροσβλήτου τῆς ἡμετέρας χώρας καὶ ἀμπέλου δέον νὰ ἐκλείψῃ. Οὕτω μετὰ μείζονος ζήλου καὶ προσοχῆς θὰ ἐπαγρυπνώμεν πάντες πρὸς προφύλαξιν τῶν ἡμετέρων ἀμπελώνων, οἵτινες ἔμειναν μέχρι τοῦδε ἀπρόσβλητοι χάρις εἰς τὰ ἐγκαίρως ληφθέντα καὶ αὐστηρῶς ἐφαρμοζόμενα κατὰ τῆς εἰσβολῆς τῆς μάλιστα ταύτης μέτρα.

Τὴν προσβολὴν καὶ τῶν ἡμετέρων ἀμπελώνων ὑπὸ τῆς ἐπικράτου ταύτης νόσου ἐπὶ τέλους βεβαίως δὲν θ' ἀποφύγωμεν — τὸ πρῶτον κροῦσμα τὸ παρουσιασθησόμενον ἐν τοῖς παρὰ τὰ σύνορα Τουρκικοῖς ἀμπελώσιν ἔσεται ὁ ἀλάνθαστος ἄγγελος τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσβολῆς τοῦ κακοῦ — ἐκεῖνο ὁμοῦς ὅπερ δυνάμεθα νὰ πράξωμεν εἶνε ν' ἀναβάλωμεν ἐπὶ πολὺν ἐτι χρόνον αὐτὴν, θέλομεν δὲ ἐπιτύχει τοῦτο διὰ τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως τῶν ὑφισταμένων σχετικῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων.

(*) Ἐπειδὴ τινες παρ' ἡμῖν, ἀγνοῶντες τὴν στηριζομένην, διατείναντο ὅτι ἢ φυλλοξήρα δὲν δύναται νὰ προσβάλλῃ τὰς ἡμετέρας σταφιδάμπελους ἐζητήθη ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἢ καὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ εἰδωμένων, οἵτινες ἀπέκρινθησαν ὅτι ἀποῦσαι αἱ εἰς τὰς ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ συλλογὰς ἀμπέλων ὑπὲρ/οῦσαι κυρινθιακαὶ σταφιδάμπελοι προσβλήθεισαι ἐπὶ τῆς φυλλοξήρας κατεστράφησαν ὡς ἀνήκουσαι καὶ αὐταὶ εἰς τὸ εἶδος τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου (Vitis vinifera).

(**) Ἴδὲ αἱ Ἑλληνικὴν Γεωργίαν 1888 σελ. 500.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΟΣ

ὑπὸ Ε. ΠΙΣΩΝ

Κτηνιάτρου, καὶ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σφάγειων τῶν Παρισίων
Régabilliter la chèvre, c'est faire acte de justice (Huard du Pléssis).

(Συνέχεια. Ἴδε προηγούμενον τεύχος, σελ. 256).

IV

Ἀναπαραγωγή — Ἐκλογή — Βελτιώσεις.

Ἐπειδὴ τὸ ζῷον τοῦτο ἀνέκαθεν περιεφρονήθη, ἡ ἀναπαραγωγή αὐτοῦ παρημελήθη ἢ δ' ἐπιλογή του δὲν ἐγένετο ὡς ἔδει γενέσθαι. Εἰς τῶν συναδέλφων μου, κατοικῶν ἐν Λούρδῃ τῶν Πυρηναίων, μοὶ γράφει: «Φρονῶ ὅτι δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν φυλὴν, ἢ τοῦλάχιστον Πυρηναίαν ποικιλίαν αἰγῶν, καὶ νὰ βελτιώσωμεν αὐτὴν δι' ἐπιλογῆς· ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἔξις θὰ παρακωλύσῃ ἐπὶ πολὺ πᾶσαν πρόοδον.»

Οἱ ἡμέτεροι συγγραφεῖς ὠμίλησαν περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν τὴν αἶγα. Ὁ κ. Μάγνης λέγει ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὰς ἐχούσας ἀπαλὸν ἔριον καὶ βᾶδισμα ἐλαφρὸν — αἱ ἔχουσαι τὸ τρίχωμα ἀνωρθωμένον τρέφονται κακῶς. Ὁ μαστὸς πρέπει νὰ ἐξετάζηται μετὰ προσοχῆς· δέον νὰ ᾔνε ἐλαστικὸς, νὰ συστέλληται μετὰ τὸ ἀμελγμα, νὰ ᾔνε ἀπαλὸς καὶ στρογγύλος μᾶλλον ἢ ἐπιμήκης· πρέπει ὡσαύτως νὰ δίδωμεν προσοχὴν εἰς τὴν ὀφθαλμικήν, ἥτις δέον νὰ ᾔνε μεγάλη καὶ στρογγύλη: ὅ,τι παρατηρήθη ἐπὶ τῆς ἀγελάδος — σύστημα τοῦ Γκενών — δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῆς αἰγός. Ἐκτιμῶνται τὰ κτήνη ὅσα ἔχουσιν ἑκατέρωθεν, κάτωθεν τοῦ πλευροῦ, ὡοειδὲς τι σχῆμα ἐκ τριῶν συνεστραμμένων.

Θέλετε νὰ ἐκτιμῆσθε τὴν αἶγα πρὸ τῆς ὀριστικῆς ἀγορᾶς; Διατάξατε νὰ ἀμελῶσιν αὐτὴν δις ἐνώπιόν σας· θὰ ἰδῆτε ἀμέσως παρουσιαζομένας πολλὰς ἀπαραιτήτους ιδιότητες.

Πρέπει νὰ ἔχη τὸ σῶμα ἐπιμήκες, τὸ στῆθος στενὸν, τὸ δέρας στίλβον καὶ ὁμοίμορφον, τὸν ὀφθαλμὸν καθαρὸν καὶ ὡ-

ραῖον· δὲν πρέπει νὰ ᾔνε δύσκολος εἰς τὴν τροφήν. Εἶνε δὲ σπουδαῖον νὰ γινώσκηται ἡ πατρότης αὐτῆς. Δέον πάντοτε νὰ ἐκλέγωμεν τὸ ἄρρεν μετὰ προσοχῆς, καθότι τοῦτο εἰς τὸ αἰγίον εἶδος δρᾷ μεγάλως ἐπὶ τῆς γενεᾶς. Οἱ Γερμανοὶ ζωοτέχνηται λέγουσιν ὀρθῶς ὅτι τράγος καταγόμενος ἐξ αἰγός τῆς ὁποίας τὸ γάλα εἶχε λίαν διαπεραστικὴν ὀσμὴν πρέπει νὰ ἀποφεύγηται, καθότι θὰ παραγάγῃ αἶγας ἐχούσας τὸ αὐτὸ ἐλάχιστον. Εἰς τὸν αἰγοβοσκὸν ἀπόκειται νὰ διακρίνη καὶ νὰ ἀποχωρίσῃ τὰ ἐκλεκτὰ ζῷα, νὰ συζευγνύῃ δ' αὐτὰ πρὸς ἀλλήλα. Καλὸς τράγος δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς πεντήκοντα αἶγας. Οἱ Ἄγγλοι συνιστᾷσι τὴν ἐκλογὴν τράγου ἔχοντος κεφαλὴν λεπτήν καὶ ὄντος ὅσῳ τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον κερασφόρου.

Ἡ ἐγκαιροτέρα σύζευξις εἶνε ἡ κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τελουμένη, καθότι οὕτω τὰ ἐρίφια γεννῶνται ἐν μέσῳ τῶ ἔαρι. Δύο ἐγκυμοσύναι κατ' ἔτος δὲν εἶνε πολλαί. Πρέπει δὲ νὰ περιμένωμεν νὰ γίνῃ ἐνὸς ἔτους ἡ αἰξ διὰ νὰ τὴν ἀφήσωμεν νὰ ὀχευθῇ.

Οἱ Ἄγγλοι, οἱ κατ' ἐξοχὴν διδάσκαλοι ἐν τῇ πράξει, ὠρίσαν κανόνας ἐν τῇ ἀνατροφῇ τῆς αἰγός. Οἱ κατ' ἐξοχὴν πρακτικοὶ οὗτοι κτηνοτρόφοι ἱδρυσαν τὴν Βρετανικὴν Ἐταιρίαν τῆς Αἰγός, ἥτις ἔχει σφραγίδα αἶγα μετὰ τῶν λατινικῶν λέξεων «Vinea pauperis (ἀγελάς τοῦ πτωχοῦ).» Ἡ ἔταιρία αὕτη, ὅπως ἐνθαρρύνῃ τοὺς πτωχοὺς νὰ τρέφωσι παρ' ἑαυτοῖς αἶγας, χορηγεῖ αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀγορὰν χρήματα, ἀποδιδόμενα καθ' ἑβδομαδιαίας δόσεις. Πρὸς τούτοις τοῖς προμηθεύει ζῷα ἔχοντα τὴν γενεαλογίαν των καὶ τοῖς ὑποδεικνύει καλῶς ἐσχηματισμένους τράγους. Τίθησιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ ἀνδρας ἱκανοῦς πρὸς διδασκαλίαν τοῦ πῶς πρέπει νὰ θεραπεύωνται αἰσθηνοῦσαι αἶγες! Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου ὑπάρχει εἰς κτηνίατρος ἐνεργῶν τὰς αὐτοψίας, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, καὶ γράφων ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀναφανείσης νόσου. Τοῦτο εἶνε μέσοι ὅπως διδάσκωνται οἱ πολλοὶ νὰ θεραπεύωσιν ἢ προλαμβάνωσι τὰς ἀσθενείας. Οἱ αἰγοτρόφοι, διὰ συνδρομῆς ἐξ φράγκων κατ' ἔτος, γίνονται μέλη τῆς ἔταιρίας. Δύναται νὰ ἐγ-

γραφῶσι μέλη και οἱ πλούσιοι, ἀντί δὲ 5 λιρῶν (125 φράγκων) γίνονται οὗτοι ἰσόβια μέλη. Ὑπάρχουσιν ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς και ἐν Νορβηγίᾳ, διαρκεῖς ἐκθέσεις αἰγῶν, ἐνθα αἱ ἐκλεκτότεραι αὐτῶν συνοδευόμεναι διὰ πιστοποιητικοῦ και πωλοῦνται ἀντὶ καλλῆς τιμῆς διὰ τὰς πλουσίας πόλεις. Οἱ ἐκθέται οἱ θέλοντες νὰ ἐπιδεικνύωσι και ἐγκωμιάζωσι τὰς ἀρετάς τῶν κτηνῶν των ἰδρύουσι μικρὰ ἰκρίωματα, ἐνθα παρουσιάζουσιν αὐτὰ ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους ὄρους. Ἀφθονα δὲ δημοσιεύματα ἀφορῶντα τὴν αἶγα διανέμονται πανταχοῦ.

Ὁ θέλων ἐν Παλλίᾳ νὰ καταστήσῃ τὴν αἶγα τοῦ συρμοῦ ἐπιζήτητον εἰς τὴν πόλιν, ἡμερον, πειθήνιον, εὐχείριστον και γαλακτοφόρον πρέπει νὰ παραγάγῃ κατὰ προτίμησιν τὴν ἄκραιων και τὴν λευκοτέραν, ἧς τὸ γάλα ἔχει ὀλιγωτέραν ὄσμην.

Δὲν εἶνε βεβαίως εὐκόλος ἡ ἐκπλήρωσις ἀπάντων τούτων τῶν ὄρων. Ἐν τούτοις συνδυασμοὶ μετὰ τῆς Μελιταιίας ἢ τῆς Τογενβούργ' αἰγῶς θὰ ὑπεβοήθουν ἀποτελεσματικῶς εἰς τοῦτο, θὰ ἦτο εὐκόλον νὰ μεταβάλλωμεν τὸ δέρας ἐκλέγοντες λευκοστίκτους τράγους ἢ ὄλως διόλου λευκοῦς, ὁμοίους πρὸς ἐκείνους τοῦ Καυκάσου περὶ ὧν ὀμιλεῖ ὁ Δὲ Πρὲν και οἵτινες μεταβιβάζουσι τὸ χρῶμα εἰς τοὺς ἀπογόνους των. Ἐὰν οἱ ἰατροὶ, ἐρωτώμενοι ὑπὸ τῶν μητέρων και τῶν ἀσθενῶν συνίστων τὴν αἶγα, οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὅτι ἡ πολλαπλασιασὶς αὐτῆς θὰ ἐπεξετείνετο μεγάλως. Τὸ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν τάξεων παράδειγμα φαίνεται ὅτι ἐπέδρασε δραστηρίως ἐν Ἀγγλίᾳ, καθότι ὁ κ. Βέγλερ ἀναφέρει ὅτι εἰς τὸ Ἔσερ ἡ χρῆσις τοῦ γάλακτος εἰσῆχθη ἀπότου ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος και ἡ οἰκογένειά του ἐπιον τοιοῦτον εἰς Κλαρεμόντιον. Βιομηχανικῶς τις ἔχων ἑκατὸν αἰγας, ἠδυνήθη χάρις εἰς τὴν κατανάλωσιν ταύτην νὰ ἀποταμιεύσῃ 2,500 φράγκα καθαρὸν κέρδος κατ' ἔτος. Εἰς Σούρεῦ ὑπάρχει σήμερον ἑπαυλις ἔχουσα ἑκατὸν εἰκοσιν αἰγας, καλῶς διατηρουμένας, ἀνηκούσας εἰς τὴν ἐταιρίαν Express Dairy· εἶνε δὲ ἡ ἑπαυλις αὕτη πρότυπον εἰς τὸ εἶδος τῆς και εὐδοκιμεῖ πληρέστατα.

Διὰ τοὺς Γάλλους αἱ ἀποικίαι τῆς Ἀλγερίας και τῆς Τύ-

νιδος ἔχουσι μεγίστην σημασίαν. Ἐνωστὸν ποῖος μέγας ἀριθμὸς αἰγῶν ζῆ εἰς τὰς ἡκίστα ἀρμόδιαις πρὸς παραγωγὴν χόρτου ἐκείνας χώρας. Εἰς τὰ παράλια μέρη εὐδοκιμεῖ ἡ μελιταιία αἰξίαν ἀγαπητὴ εἰς τοὺς Ἀραβας· — θὰ ἠυδοκίμει δ' ὡσαύτως και ἡ Νουβία. — Πωλεῖται δὲ τὸ γάλα εἰς τὰς πόλεις τῶν ἀποικιῶν τούτων· προσέτι καταναλίσκονται πολλαὶ γηραιαὶ αἰγες και ἐρίφια, τὸ δὲ δέρμα και τὴν τρίχα αὐτῶν οἱ ἰθαγενεῖς χρησιμοποιοῦσι διὰ διαφόρους ἀνάγκας. Ἐκεῖ οὐδεμίᾳ πρόληψις ἐπικρατεῖ κατὰ τοῦ ζώου τούτου. Ὁ δόκτωρ Λίγεῦ, ἐν τῇ «Γεωργικῇ Ἀλγερίας» λέγει ὅτι εἶνε προτιμότερον νὰ παραδεχθῶμεν τὰς ἀκεράτους αἰγας, καθότι εἶνε ὀλιγωτέρον ἐπικίνδυνον εἰς τὰ παιδιά. Λέγεται μάλιστα ὅτι αὐταὶ ἔχουσι χαρακτῆρα ἠπιώτερον και φέρουσι γάλα εὐαρεστότερον ἢ αἱ ἄλλαι.

Εἰς τὰ ὄροπέδια τοῦ Ἀτλαντος, χώρας πολὺ θερμῆς ἢ πολὺ ψυχρῆς, ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, ὁ νομῆς πληθυσμὸς δὲν δύναται νὰ ζῆσῃ ἀνευ τῆς αἰγῶς. Πρέπει λοιπὸν νὰ βελτιώσωμεν τὴν αἶγα. Μανθάνω δ' εὐχαρίστως ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀσχολεῖται ὅπως καταδείξῃ εἰς τοὺς Ἀραβας τὰ πλεονεκτήματα τοῦ μετὰ τῆς αἰγῶς τῆς Ἀγγύρας συνδυασμοῦ. Τοῦτο εἶνε μέσον πρὸς ἐπιτυχίαν κρέατος καλοῦ και πρωίμου, και πρὸς αὐξήσιν τοιουτοτρόπως τῆς εὐημερίας τῶν πτωχῶν κατοίκων τῶν μερῶν τούτων. Ὁ διευθυντῆς τοῦ ἐθνικοῦ ποιμνιοστασίου ἐν Μουτζεβέρ παρέδωκε κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πεντήκοντα τρεῖς τοιοῦτους τράγους εἰς τὰς γειτονικὰς φυλάς, ἀναγνωρίζων δὲ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ περιποιώμεθα τὴν αἶγα ὅσον και τὸ πρόβατον, ἐξέθηκεν ἐν τινὶ φυλλαδίῳ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐγκλιματίσεως τῶν αἰγῶν τούτων ἐν Ἀλγερίᾳ. Ὁ κ. Κουπού ὀμολογεῖ τὴν δυσκολίαν τῆς ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ ἀναπαραγωγῆς αὐτῶν, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως διατετηρημένης τροφῆς· ἀλλὰ τὸ σύστημα τῆς ταριχεύσεως (onsilage) τῆς χλωρῆς τροφῆς θὰ ἐπιτρέπη εἰς τὸ ἐξῆς νὰ πληροῦται τὸ χάσμα τοῦτο. Ἡδὴ γοήμονές τινες καλλιεργηταὶ, ἐν οἷς και ὁ Δεσολιὲ ἐν Τενές, κάμνουσι πειράματα ἐπὶ τῆς αἰγῶς τῆς Ἀγγύρας. Πρέπει δὲ

νά εξακολουθήσωμεν αὐτὰ καὶ νά ἐπιμείνωμεν, τοσοῦτω μᾶλλον ὅσω ὁ Κουρκού ἐπέτυχεν ἤδη εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

V

Συντήρησις καὶ διατροφή

Ἡ αἶξ εἶνε λίαν φριγηλή, ἐάν μάλιστα δέν κινεῖται ἢ ἐάν δέν ἦνε ἐλευθέρα· προσέτι μισεῖ τὴν ὑγρασίαν, καὶ ἐν τῷ ἀέρι καὶ ἐν τῇ τροφῇ. Προτιμᾷ τὴν τραχεῖαν καὶ ξηρὰν γῆν ἢ τὰ βρύα καὶ τὰ τρυφερώτατα φύλλα. Κατὰ τὸν χειμῶνα δέν ἀπαξιοῖ ὀλίγον ἄχυρον. Ἄλλ' ἢ καλλιτέρα στρωμνὴ εἶνε τὰ χόρτα τὰ ὅποια ἀπορροφῶσι τὰ οὖρα καὶ χρησιμεύουσιν ἔπειτα ὡς λίπασμα.

Πρέπει νά ἐγείρωμεν κτίρια ὀλιγοδάπανα ἐξ ὀπτοκλίνθων, ἀνοικτὰ πρὸς μεσημβρίαν, ἐστρωμένα δι' ἀσφάλτου καὶ φέροντα πλατείας ὅπως διὰ τὸ φῶς. Εἰς τὰ ἔνδον ὑψοῦμεν μικροὺς καὶ λεπτοὺς τοίχους διὰ νά ἀποχωρίζωμεν τὰς μητέρας ἀπὸ τὰς ἄλλας αἰγας, καὶ νά ἀποφεύγωμεν τὰς ζηλοτυπίας καὶ τὰς ἐριδας.

Πλησίον πρέπει νά ὑπάρχη γαλακτοκομεῖον κατὰ τὸ πρότυπον γαλακτοκομείου δι' ἀγελάδας. Πρέπει ὡσαύτως νά ὑπάρχη φυκτὴρ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Laitence καὶ τυροκομεῖον, τὰ πάντα δὲ ἐν αὐστηροτάτῃ καθαριότητι διατελοῦντα.

Ἡ αἶξ φερομένη ἔξω πρέπει νά ἐπιτηρῆται καλῶς, ἐκτὸς ἐάν δύναται νά κυκλοφορῇ ἐλευθέρως εἰς μεγάλας ἀκαλλιεργήτους ἐκτάσεις. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τράγος κωδωνοφόρος δύναται νά τὰς συνέχη καὶ τὰς συναθροίξη. Ἐνίοτε ἐν Προβηγγίᾳ αἱ αἰγες μεταβαίνουν πρὸς νομὴν καὶ ἐπανέρχονται μόναι, ὡς καὶ ἐν Καντάλ, ἐνθα ἦχος σάλπιγγος τὰς ἐπαναφέρει εἰς τὸ οἶκτον κατάλυμα των. Ἐν Δανημαρξίᾳ βόσκουσι μετὰ τῶν ἀγελάδων, ἔχουσαι δὲ τί νά βοσκῆσαι σέβονται τὰ γείτονα δάση. Ἐν Ἀγγλίᾳ πολλάκις τὰς ἐπιτηροῦσι μικρὰ παιδιά. Δύο ἀρχοῦσι δι' ἑκατὸν αἰγας ἐν καιρῷ συνήθει· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνοιξιν οἱ πλησίον βλαστοὶ διεγείρουσι τὴν ὄρεξιν των εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε οἱ δύο οὗτοι αἰγοβοσκοὶ δέν ἀρ-

κοῦσι νά περιστέλλωσι τὰς περιπλανήσεις των. Τότε χρειάζονται κύνες γεγυμνασμένοι ἐπίτηδες καὶ συνηθισμένοι νά συνεχῶσι μᾶλλον ἢ νά φοβίζωσι τὰς αἰγας. Διάφοροι συμβουλαὶ ἐδόθησαν ὅπως ἐμποδίζονται αἱ βλάβαι τῶν αἰγῶν, σκληροὶ τινες ἄνθρωποι προέτεινον μάλιστα νά ταῖς ἀποσπῶνται οἱ κοπτῆρες ὀδόντες. Μέσον ὀλιγώτερον βάρβαρον εἶνε τὸ νά δένωνται εἰς πάσσαλον ἔχοντα σχοινίον ἀρκετὸν ὡς καὶ ἄλλα τινὰ παρόμοια. Εἰς τὰ σπουδαῖα αἰγοστάσια, ἔπρεπεν, ὡς τοῦτο συμβαίνει ἐν Ἀγγλίᾳ, νά κατασκευάζηται περίφραγμα ἐκ συρμάτων ἀπεχόντων 0^μ 30 ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Ἐν Νορβηγίᾳ, ἐν Σκωτίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις χώραις, αἱ αἰγες διάγουσι πάντοτε ἔξω κατὰ τὸ θέρος, νέμονται δὲ τὰ ὑψηλότερα μέρη μετὰ τῶν προβάτων. Κατὰ τὸν χειμῶνα πρέπει νά τὰς στεγάζωμεν· εἶνε ὅμως καλὸν κατὰ τὰς εὐδαίμονας νά τὰς ἐξάγωμεν ὀλίγον εἰς τὸν ἥλιον. Ἡ ὑγιεινὴ καὶ τὸ γάλα ἀπαιτοῦσι τοῦτο.

Ἄν καὶ ἡ αἶξ ἐπιτυχάνει εἰς Μονδὸρ ἐν διαρκεῖ στασιμότητι εἶνε ὅμως οὐχ ἥττον ἀληθές ὅτι προτιμᾷ πάντοτε ἐλευθερίαν τινὰ μᾶλλον σύμφωνον πρὸς τὴν ἑαυτῆς φύσιν. Ἄλλως τε ἡ ἀστικὴ αἶξ μένει περιορισμένη· αἱ ἄλλαι, ὡς καὶ πολυαριθμότεραι πρέπει νά ζητῶσι τὴν τροφήν των πανταχοῦ, διότι ἡ αἶξ ἀγαπᾷ τὴν μᾶλλον ποικίλην τροφήν, καὶ ζῆ τρώγουσα ὅ,τι ἐγκαταλείπουσιν ἄλλα κτήνη μᾶλλον ἀπαιτητικὰ· τούναντίον, ἡ πλουσία βοσκὴ θὰ τὴν ἐβλαπτε, θὰ τῇ ἐπέφερον ἐξογκώσεις καὶ δυσπεψίας. Ἐν συνόλῳ ἡ σπάνις τῆς τροφῆς τῇ ἀρέσκει, ἀρκεῖ νά ζῆ ἐλευθέρως καὶ νά βοσκῆ χόρτα λίαν διάφορα. Τίποτε δέν ἀπορρίπτει, τίποτε δέν περιφρονεῖ. Ποῖα φυτὰ νά ἀρνηθῇ ὅταν δοκιμαί γινόμενα ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Σουηδίᾳ ἀπέδειξαν ὅτι καταναλίσκει ὀγδοήκοντα πέντε εἶδη πλειότερα ἢ τὰ ἄλλα χορτοφάγα ζῶα; Μόνον εἶδος τι βαλανιδίων καλουμένων Lobe, λέγεται ὅτι φέρουσιν εἰς αὐτὴν σκοτοδινιάσεις, ἀλλ' ἄρά γε εἶνε καὶ τοῦτο ἀκριβές; Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ δέν παρετηρήθη τὸ παράδοξον τοῦτο γεγονός. Χωνεύει τὸ κώνειον καὶ τὸν σμίλακα, ἀλλὰ τὸ ροδόδενδρον

και τὸ ἀκόνιτον τὴν δηλητηριάζουσι ἐὰν φάγη πολὺ.

Κατὰ τὸν χειμῶνα ἐν Μονδὸρ και εἰς τὴν Ὀβέργην οἱ ὄρει-
νοι προμηθεύονται φύλλα ἀμπέλου μετὰ τὸν τρυγητὸν, τὰ
στιβάζουσι ἐν πίθαις, ἔπειτα τὰ βρέχουσι δι' ἄλμυροῦ ὕδατος,
προστιθέντες ἀρωματικά τινα φυτά. Ἐν Κορσικῇ, ὑπὸ τὴν
ὀδηγίαν τῶν αἰγοβοσκῶν αἱ αἰγες βόσκουσι κατὰ τὸ θέρος εἰς
τὸ ὄρος, κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τὴν πεδιάδα και ζῶσι τρώγου-
σαι ὅ,τι εὕρωσι.

Ἐν συνόλῳ τὸ πολὺτιμον τοῦτο ζῷον ἐξοικειοῦται μὲ ὅλα
τὰ κλίματα και μὲ ὅλας τὰς τροφάς. Ἀκούσατε τί λέγει περὶ
αὐτοῦ ὁ Αἴ. «Ἐν Νορβηγίᾳ αἱ αἰγες τρέφονται γενικῶς διὰ
πενιχρᾶς βοσκῆς, ὀλίγου ξηροῦ χόρτου, και ἰδίως διὰ φύλλων
δένδρων, ὡς και διὰ τῶν βελονωτῶν φύλλων τῶν κωνοφόρων,
τὰ ὁποῖα προσφέρονται αὐταῖς μετὰ τῶν κλάδων. Αἱ αἰγες αὐ-
ται ἀρκοῦνται εἰς τὴν ὀλίγην ταύτην τροφήν, εἶνε ἰσχυρότα-
ται και ἀντέχουσιν εἰς τὸ ψῦχος.»

Ταῦτα συμβαίνουσι πάνταχοῦ ἐνθα ἀνατρέφονται αἱ αἰγες.
Αἱ μαυροτράχηλοι τῆς Ἑλβετίας ζῶσι κάλλιστα εἰς τὰς χιό-
νας. Ἡ Ἰσπανία, ἡ τοσοῦτον ἄγονος και τοσοῦτον γυμνή δα-
σῶν συντηρεῖ διὰ τοῦ πενιχροῦ χόρτου τῆς ἄπειρον πληθὺν αἰ-
γῶν. Ἡ Ἑλλάς, και τοὶ κατάκυστος, ἐπάρκει εἰς τὴν λιτό-
τητα αὐτῶν. Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ θαυμασίου τοῦτου ζῷου, τοῦ
καταναλισκόντος ὀλίγον και παράγοντος πολὺ, θὰ ἦτο κατα-
στροφή διὰ τὰ νωθὰ ταῦτα ἔθνη.

Ἡ Ἀλγερία ἀποδεικνύει ἡμῖν ἀρκούντως τὴν εὐκολίαν μεθ'
ἧς ἡ αἰξ ἀνέχεται πᾶν μᾶλλον ποικίλην τροφήν· ἐν ἐλλείψει
ἄλλης τροφῆς δέχεται τὰ φύλλα τῆς ἀγαύης και τὰ τῆς ὀπουν-
τίας (τῆς φραγγοσουκῆς), εἰς τὴν ἔρημον μάλιστα τρώγει φοί-
νικας, οἷτινες γλυκαίνουσι και ἀρωματίζουσι τὸ γάλα τῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΚΑΛΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΟΥ ΑΓΕΛΛΔΟΣ

Ἡ ἀξία ζῷου τινὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν βιομηχανικῶν αὐτοῦ
ἰδιοτήτων και τῆς δυνάμεως ἣν κέκτηται ἵνα μεταδίδῃ αὐτὰς
εἰς τοὺς ἀπογόνους του· ὅθεν ἡ ἀξία τῆς ἀγελάδος δύναται νὰ
ἐκτιμηθῇ ἐκ τῶν παραγωγικῶν ἰδιοτήτων αὐτῆς κατὰ τὸν σχη-
ματισμὸν τῆς και ἐκ τῆς φυλῆς εἰς ἣν ἀνήκει. Δυστυχῶς ὑπάρχει
μεγάλη τάσις εἰς τὸ νὰ λησμονῆται ποῖα στενὴ σχέσις ὑπάρχει
μεταξὺ τῶν δύο τούτων μέσων τῆς ἐκτιμήσεως, διότι μεγαλο-
ποιεῖται ἡ σπουδαιότης τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου. Κτηνοτρόφοι
τινὲς ὑποθέτουσιν ὅτι ἡ φυλὴ εἶνε ὅλως φαντασιώδης τι και δὲν
ἔχει πρακτικὴν σπουδαιότητα· ἕτεροι δὲ προσέχοντες εἰς τὴν
ἱστορίαν μόνον τῆς οἰκογενείας ἐκτιμῶσι τὴν πραγματικὴν ἀξίαν
τοῦ ζῷου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι αἱ δύο αὐται βάσεις πρὸς ἐκτίμη-
σιν ἔχουσιν ἑκατέρωθεν τὴν ἑαυτῶν ἀξίαν.

Καθ' ἡμᾶς ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου γάλακτος και ἡ
ποιότης αὐτοῦ ἐξαρτῶνται κατὰ πρῶτον λόγον ἐκ τῆς ἀτομι-
κότητος τῆς ἀγελάδος, ὅθεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῆς ἔχει μεγάλην
σπουδαιότητα ὡς πρὸς τὴν γαλακτοπαραγωγὸν δύναμιν.

Ἡ εἰδικῶς γαλακτοφόρος ἀγελάς ἔχει σχηματισμὸν εἰδικῶς
κατάλληλον πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην, τὴν τοῦ γάλακτος
ἐκκρίσιν· εἶνε ἀληθῆς γαλακτοφόρος μηχανὴ ἣτις πρέπει νὰ πα-
ρουσιάζῃ ὅσῳ τὸ δυνατόν ἐν μικρῷ ὅλα τὰ ἀνωφελῆ πρὸς τὸν
ὠρισμένον τοῦτον σκοπὸν μέρη ἐν τῷ ἐφικτῷ μέτρῳ καλῆς ὑ-
γείας.

Ὅθεν ὁ θῆλυς χαρακτήρ πρέπει νὰ ἦνε λίαν διακεκριμένος·
μεγάλη γενικὴ λεπτότης εἰς τοὺς ὀστώδεις, δερματικούς και
κερατώδεις ἰστούς· ἄκρα μικρότης τῶν μυῶδων και στεατωδῶν
(κυφελωδῶν) ἰστῶν· σχήματα ξηρὰ και γωνιώδη, μετ' ἐπιδερ-
μίδος εὐκάμπτου τριχώματος στιλπνοῦ, ἀναπνοῆς κανονικῆς,
βαδίσματος ἀνέτου, τῆς ἄκρας τοῦ ῥύγχους δροσερᾶς, τοῦ βλέμ-
ματος ἡρέμου και διαυγοῦς, ἅτινα πάντα εἶνε σημεῖα καλῆς ὑ-

γείας. Κεφαλή και μέλη λεπτά, τράχηλος λεπτός, στῆθος στενόν, πρό πάντων εἰς τὰ ἔμπρῳς, αὐχὴν χαμηλός, ῥάχιδες ἐν γένει καμπυλωθεῖσαι ἕνεκα τῆς ἀδυναμίας τῆς σπονδυλικῆς στήλης, καὶ κοιλία λίαν ἀνεπτυγμένη ὅπως χωρὴ μεγάλην χωνευτικὴν μηχανὴν (στόμαχον κ.τ.λ.) ὅπερ παράγει πλευρὰ πλατέα καὶ κοιλίαν ἐπίκοιλον ὀπίσθια λίαν ἀνεπτυγμένα πρό πάντων κατὰ πλάτος, ἐνθεν μὲν εἰς τὴν ἄκρην τῶν ἰσχύων ἐνθεν δὲ εἰς τὸ τέλος τῶν λαγόνων, ἐνούμενα μετὰ νεφρῶν πλατέων, διὰ τὰ διδῶσιν οὕτω εὐρείαν θέσιν εἰς τὰ τῆς ἀναπαραγωγῆς ὄργανα, τὴν μήτραν καὶ τὸν μαστόν.

Ἡ ἔκτασις τῶν ὀπισθίων σημειομένη ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὀρθότριχος θυρεοῦ (*) δέον νὰ ᾔνε ὅσω τὸ δυνατόν ἀνεπτυγμένη, κατὰ μὲν τὸ ὕψος πρὸς τὴν χώραν τοῦ περιπέου, κατὰ δὲ τὸ πλάτος ἐπὶ τῶν μηρῶν, κατὰ δὲ τὸ μήκος ὑπὸ τὴν κοιλίαν μέχρι τῶν μαστῶν οἵτινες φέρουσι τέσσαρας θηλάς χονδράς καὶ ἐπιμήκεις καὶ δύο μικράς στείρους.

Ἡ ἐνεργητικότης τοῦ μαστοῦ δηλοῦται ἐκ τῆς χονδρότητος καὶ τῶν ἐλιγμῶν τῶν περιπεακῶν φλεβῶν, αἵτινες ἀνέρχονται πρὸς τὰ ὀπίσθια μέρη, καὶ πρό πάντων τῶν περιμαστίων φλεβῶν, αἵτινες χωροῦσιν ὀφιοειδῶς εἰς τὰ ἔμπρῳς καὶ πολλάκις, εἰς τὰς ἐξαιρέτως γαλακτοφόρους ἀγέλαδας, ἐξαφανίζονται ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἐντὸς μικρῶν ὀπῶν αἵτινες καλοῦνται θύραι τοῦ γάλακτος. Δηλοῦται ὡσαύτως ἡ ἐνεργητικότης αὕτη καὶ ἐκ τῶν λυμφατικῶν γαγγλίων κειμένων πρό τῶν μηρῶν.

Δέον προστούτοις νὰ ἔχη ἡ γαλακτοφόρος ἀγέλας ἰδιοσυγκρασίαν λυμφατικὴν οὐχὶ σφόδρα ἐκδεδηλωμένην, χαρακτηρὰ ἥπιον, εἰρηνικόν.

Ἡ βουτυροφόρος ιδιότης δηλοῦται συνήθως ἐκ τοῦ κιτρίνου χρώματος τοῦ δέρματος, τῶν μαστῶν, τῶν ὠτων, περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ ῥύγχος· τὸ χρῶμα τοῦτο προέρχεται ἐκ τινος στεατώδους ἐκκρίσεως ἀφθόνου ἢ ἐκκρίσεως αὕτη πολλάκις παρά-

γει εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς καὶ εἰς τὰ ὠτα εἶδος λεπτῆς καὶ κιτρίνης πιτυριάσεως.

Τὰ λεπτά καὶ κίτρινα κέρατα εἶνε ὡσαύτως καλὸν σημεῖον, ὡς καὶ ἡ γενικὴ λεπτότης τῶν χαρακτήρων.

Μέλη σαρκώδη, κέρατα χονδρά, τρίχες μακραι, ἰδίως περὶ τὸν μαστόν, μαρτυροῦσιν ἐξ ἐναντίας μεγάλην ἀφθονίαν πρωτεΐνης ἐν τῷ ὀργανισμῷ καὶ γάλα ἐν τυρῷ μᾶλλον πλούσιον ἢ ἐν βουτύρῳ.

(Ἐκ τῆς *France Agricole*)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΓΕΩΜΗΛΩΝ

Τὰ γεώμηλα κατέχουσι μίαν τῶν σπουδαιωτέρων θέσεων μεταξὺ τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν ἐν τῇ προηγουμένη γεωργίᾳ, οὐ μόνον ἕνεκα τῆς ἀφθονίας καὶ τῆς μεγίστης χρησιμότητος τοῦ προϊόντος αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων ἅτινα παρουσιάζει ὁ συνδυασμὸς τῆς καλλιεργείας αὐτῶν μετὰ τῶν ἄλλων φυτῶν ἐν τῇ γεωργικῇ ἐπιχειρήσει. Ὡς ἐκ τούτου ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἔλαβεν ἐν Εὐρώπῃ μεγίστην ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν δυναμένην σχεδὸν νὰ παραβληθῇ μετὰ τὴν τῶν σιτηρῶν. Τὰ γεώμηλα παρέχουσι ἀφθονον καὶ ὑγιεινὴν τροφήν τῷ ἀνθρώπῳ, ἥτις ἂν καὶ δὲν δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ καθ' ὅλοκληρίαν τὸν σίτον ἀποτελεῖ ὁμῶς σπουδαῖον αὐτοῦ συμπλήρωμα, ἔχουσι δὲ τὸ πλεονέκτημα τῆς ὑφ' ὅλα σχεδὸν τὰ κλίματα καὶ σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἔδάφη εὐχεροῦς παραγωγῆς προϊόντος ἀφ' ἑνὸς μὲν χρησιμεύοντος καὶ εἰς τὴν διατροφήν τῶν κτηνῶν, ὧν ἀποτελεῖ, ἐν ὥρᾳ χειμῶνος μάλιστα, ὅτε ἐλλεῖπει τὸ πράσινον χόρτον, τὸ ἀναγκαῖον μέρος νωπῆς τροφῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρέχοντος τὴν πρώτην ὕλην καὶ εἰς σπουδαίας γεωργικὰς βιομηχανίας οἷα ἡ ἀμυλοποιία καὶ ἡ πνευματοποιία. Ἀλλ' οὐχ ἥττον σπουδαῖον ἀποτελοῦσι παράγοντα ἐν τῇ γεωργίᾳ τὰ γεώμηλα καὶ ὑπὸ καλλιεργητικὴν ἔποψιν καθὸ συντελοῦντα εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ καλ-

(*) Θυρεὸς λέγεται ἡ πλατεῖα ἀκριβῶς κάτωθεν τῆς οὐρᾶς καὶ ἀνωθεν τῶν μαστῶν ἐπιφάνεια ἧς αἱ τρίχες ἔχουσι διεύθυνσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου πρὸς τὰ ἔξω.

λιεργητικοῦ συστήματος ἐν ᾧ εἰσάγονται. Ἡ καλλιέργεια αὐτῶν ὡς ἀπαιτοῦσα βαθείας μὲν προπαρασκευαστικὰς ἀρόσεις ἐπανειλημμένα δὲ κατὰ τὴν βλάστησιν σκαλίσματα τοῦ ἐδάφους προετοιμάζει τοῦτο κάλλιστα διὰ τὴν κατόπιν ἐπ' αὐτοῦ καλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν καὶ συντελεῖ οὕτω καὶ εἰς αὐτῶν τὴν καλλιτέραν εὐδοκίμησιν. Ἡ πρόοδος ἦν ἐπέφερον εἰς τὴν γεωργίαν ἐν Εὐρώπῃ ἡ καλλιέργεια τοῦ τριφυλλίου καὶ τῶν ὁμοίων φυτῶν συνετελέσθη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν γεωμήλων καὶ ἄλλων ριζωδῶν φυτῶν οἷα τὰ τεῦτλα, οἱ δαῦκοι κ.τ.τ. Ἐνῶ τὰ τριφυλλοειδῆ χωρὶς νὰ ἐξαντλήσωσι τὸ ἔδαφος, μᾶλλον δὲ καθιστῶντα αὐτὸ εὐφρῶτερον (*), παρέχουσι ἀφθονον χόρτον ἐπιτρέπον τὴν καλλιτέραν διατροφήν πλειοτέρων κτηνῶν, τὰ ριζώδη φυτὰ ἐκπληροῦσιν ἑτέραν καλλιεργητικὴν ἀνάγκην τὴν τῆς ἀνασκαλεύσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ ἀπὸ τῶν ζιζανίων καθαρισμοῦ αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἐπεζητεῖτο πρότερον, ὡς συμβαίνει σήμερον ἔτι παρ' ἡμῖν, διὰ τῶν κατὰ τὸ ἄγονον ἔτος τῆς ἀγροναπαύσεως ἐπανειλημμένων ἀρόσεων καὶ ἐκβοτανιστικῶν βωλοκοπημάτων· αἱ ἐργασίαι αὗται ἐκτελοῦνται διὰ τῆς καλλιέργειας φυτῶν οἷα τὰ γεώμηλα ἅτινα καὶ πληρόνουσιν αὐτὰς διὰ τοῦ προϊόντος των πλουσιοπαρόχως.

Δυστυχῶς ἡ καλλιέργεια τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ παρ' ἡμῖν εἶνε λίαν περιορισμένη καὶ πολλαχῶς ἄγνωστος. Καὶ ὑπάρχουσι μὲν λόγοι δι' οὓς ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων δὲν δύναται παρ' ἡμῖν νὰ λάβῃ τὴν τεραστίαν ἀληθῶς ἀνάπτυξιν εἰς ἣν ἔφθασεν ἐν Εὐρώπῃ, λόγοι ἀναφερόμενοι εἰς κλιματολογικὰς τινὰς δυσχερείας, δυναμένας ἐν τούτοις κατὰ πολὺ νὰ μετριάσῃσι, καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν βιομηχανιῶν αἰτίνας χρησιμοποιοῦσι μέγιστα ποσὰ γεωμήλων, ἀλλ' εἶνε οὐχ ἥττον ἀκατανόητος καὶ ἡ παντελῆς παραμέλησις τῆς καλλιέργειας τοῦ πολυτίμου τούτου φυτοῦ καὶ ἡ μὴ γενίκευσις τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ καλλίστου αὐτοῦ προϊόντος ὡς συνήθους καὶ προχείρου τροφῆς τοῦ λαοῦ. Τὰ γεώμηλα ἀποτελοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, πολυτελείας τρόφιμον παρ' ἡμῖν καταναλισκόμενα σχε-

(*) Ἴδε «Ἑλλην. Γεωργίαν» 1889 σελ. 87.

δὸν μόνον ἐν ταῖς πόλεσιν, οὕτινος αἰτία εἶνε ἴσως ἢ μὴ ἐφθηνὴ παραγωγή τοῦ προϊόντος τούτου προερχομένη ἐκ τῆς μὴ εὐδοκίμου αὐτοῦ καλλιέργειας. Εἶνε τῷ ὄντι παρατηρημένον ὅτι ἐν Ἑλλάδι τὰ γεώμηλα καλλιεργοῦνται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τινὰ ὠρισμένα μέρη ἐν οἷς πληροῦνται οἱ ὄροι σχετικῆς τινος εὐδοκίμησεως αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ περίξ τῶν πόλεων ὡς κτηπουρικῆ μᾶλλον ἢ γεωργικῆ καλλιέργεια· εἰς πλείστα ἄλλα μέρη θεωρεῖται ἡ καλλιέργεια αὐτῶν ὡς μὴ δυναμένη νὰ ἐπιτύχῃ ἀρκούντως. Τὰ γεώμηλα ἐν τούτοις εἶνε ἐκ τῶν ὀλίγων φυτῶν ἅτινα πανταχοῦ δύνανται νὰ εὐδοκίμησωσιν, ἀρκεῖ νὰ ἐκπληροῦνται ὄροι τινες ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἐπιτυχῆ αὐτῶν καλλιέργειαν. Δὲν εἶνε δὲ δυνατόν νὰ ᾔνε ἀσύμφορος ἐν Ἑλλάδι ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων διότι ἡ τιμὴ αὐτῶν εἶνε κατωτέρα τῶν 20 λεπτῶν κατ' ὄκταν, ἐνῶ ἐν Γαλλίᾳ π. χ. ἐνθα ἡ καλλιέργεια εἶνε δαπανηροτέρα πωλοῦνται πρὸς 8—15 λεπτὰ τὴν ὄκταν τὰ ἐδάδιμα γεώμηλα, πολὺ δὲ ἐφθηνότερα τὰ διὰ τὴν κτηνοτροφίαν ἢ τὴν βιομηχανίαν προωρισμένα καὶ ἔτι μᾶλλον ἐφθηνότερα εἰς ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης, ἐν αἷς μολαταῦτα δὲν παύει οὔσα συμφέρουσα ἡ καλλιέργεια αὐτῶν. Σημειωτέον ὁμῶς ὅτι ἐν Εὐρώπῃ καταβάλλονται πᾶσαι αἱ πρὸς τελείαν ἐπιτυχίαν καὶ παραγωγήν τοῦ ἀνωτάτου ὄρου τοῦ προϊόντος ἀναγκαῖαι καλλιεργητικαὶ φροντίδες ἐκ τῶν ὁποίων περὶ πλέον ἐπωφελοῦνται θαυμασίως καὶ τὰ κατόπιν ἐν τῇ αὐτῇ γῆ καλλιεργούμενα φυτὰ, τοῦθ' ὅπερ καθιστᾷ ἔτι μᾶλλον συμφέρουσαν τὴν καλλιέργειαν τῶν γεωμήλων. Ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἔννοιαν δέον νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ δέουσα ἀνάπτυξις τῆς καλλιέργειας τοῦ φυτοῦ τούτου γεωργικῶς, καταβαλλομένων δηλ. τῶν καταλλήλων πρὸς ἀφθονον καὶ συμφέρουσαν παραγωγήν τοῦ ἀξιολόγου αὐτοῦ προϊόντος καλλιεργητικῶν φροντίδων συμφώνως καὶ πρὸς τὰς παρ' ἡμῖν κλιματικὰς καὶ ἐδαφικὰς περιστάσεις, ὡς θέλομεν ὑποδείξει ἐν τοῖς ἐξῆς.

Ἱστορία, χαρακτῆρες καὶ ιδιότητες τῶν γεωμήλων, ποικιλίαι. — Τὰ γεώμηλα κατάγονται ἐκ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ὁπόθεν ἐκομισθῆσαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τῶν Ἰσπα-

νῶν ἐν τῇ πατρίδι των καὶ ἐκεῖθεν ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ τὰ μέσα τοῦ 16^{ου} αἰῶνος, ἐνῶ περὶ τὰ τέλη αὐτοῦ εἰσῆχθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀλλ' οὐδαμοῦ εἶχον ἐτι καλλιεργηθῆ σπουδαίως ἐν τοῖς ἀγροῖς, μόλις δὲ περὶ τὰ μέσα τοῦ 17^{ου} αἰῶνος διεδόθη κάπως γεωργικῶς ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ καλλιέργεια αὐτῶν, ἥτις ἐν Γαλλίᾳ ἀπῆντησε πλείονα δυσπιστίαν, μόλις κατὰ τὸν 18^{ον} αἰῶνα γενομένη παραδεκτὴ μετὰ τὰς ἱστορικὰς προσπαθείας τοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς διαδόσεως αὐτῆς ἀφοσιωθέντος Parmentier· κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἐποχὴν τὸ πολύτιμον φυτὸν διέβη τὸν Ῥῆνον καὶ διεδόθη ἐν Γερμανίᾳ, καὶ ταχέως ἔκτοτε ἔλαβε μεγίστην ἀνάπτυξιν ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἔνθα συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν μετρίασιν τῶν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους συχνῶν σιτοδειῶν. Εἰς τινὰς μάλιστα χώρας κατέστησαν τὰ γεώμηλα σχεδὸν ἀποκλειστικὴ τροφή τοῦ λαοῦ, ὡς ἐν Ἰρλανδίᾳ, ἔνθα ἡ ἕκ τινος φθοροποιοῦ ἀσθενσίας τῶν γεωμήλων ἐπελοῦσα πρὸ 40 περίπου ἐτῶν ἔλλειψις αὐτῶν ἐπροξένησε καταστρεπτικὸν λιμὸν.

Τὰ γεώμηλα ὑπάγονται εἰς τὴν βοτανικὴν οἰκογένειαν τῶν Στρυχνοειδῶν (Solanaceae) ἀνήκοντα εἰς τὸ γένος Στρύχνος, εἰδικῶς δὲ καλούμενον Στρύχνος ὁ φυματώδης (Sol. tuberosum). Ἀναδίδει βλαστοὺς ἐναερίους φυλλοφόρους, φέροντας ἄνθη λευκὰ, ὑπορρόδινα, ἢ ἰώδη ἐξ ὧν προέρχονται καρποὶ μικραὶ βᾶγες πολὺσπερμοὶ· κατὰ δὲ τὸν λαιμὸν τῶν ἐναερίων βλαστῶν παρὰ τὰς ρίζας φύονται πλάγιοι βλαστοὶ ὑπόγειοι ἐκτεινόμενοι μᾶλλον ἢ ἥττον ὀριζοντεῖως ἐντὸς τοῦ ἐδάφους, λευκοὶ καὶ ἀφυλλοὶ, εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων σχηματίζονται ἔξογκώματα κονδυλώδη ἢ φυματώδη ὧν ὁ ἴστος πληροῦται ὑπὸ ἀμυλώδους οὐσίας, καὶ τὰ φύματα ταῦτα εἰσὶ τὸ πολύτιμον προϊόν τοῦ φυτοῦ, τὰ γεώμηλα, αἰ πατάται.

Τὰ φύματα ταῦτα περιέχουσι κατὰ μέσον ὅρον 75 τοῖς $\frac{0}{100}$ ὕδατος, 20 τοῖς $\frac{0}{100}$ ἀμύλου, 2 $\frac{1}{2}$ τοῖς $\frac{0}{100}$ λευκωματίνης, 1 τοῖς $\frac{0}{100}$ ἀλατωδῶν οὐσιῶν καὶ τινὰ ποσότητα κυτταρώδους φυτικῆς ὕλης κτλ.

Τὰ φυτευόμενα γεώμηλα δὲν βλαστάνουσι ὑπὸ θερμοκρασίαν

χαμηλοτέραν τῶν 4⁰ ἐκ. ἀναδίδουσι δὲ συνήθως τὰ πρῶτα αὐτῶν φύλλα, ὑπὸ μέσην θερμοκρασίαν 10⁰—12⁰ βαθμῶν 15—25 ἡμέρας μετὰ τὴν φύτευσιν καὶ ἡ βλάστησις προχωρεῖ μᾶλλον ἢ ἥττον ταχέως ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας· ὑπὸ μέσην θερμοκρασίαν 14⁰—16⁰ ἡ ἄνθησις ἐπέρχεται 35—40 ἡμέρας μετὰ τὴν πρώτην ἀναβλάστησιν, ἡ δὲ τελεία ἀνάπτυξις τῶν ἐν τῇ γῆ-φυμάτων ἦτοι ἡ ὀρίμανσις τῶν γεωμήλων 45—60 ἡμέρας βραδύτερον. Ὡστε ἡ ὅλη διάρκεια τῆς βλαστήσεως κατὰ μέσον ὅρον εἶνε 100—130 ἡμερῶν, ἂν καὶ διαφέρῃ αὕτη κατὰ τὴν θερμοκρασίαν καὶ κατὰ τὰς διαφορὰς ποικιλίας τῶν γεωμήλων, διότι τινῶν πρώιμων ἡ βλάστησις διαρκεῖ 70—90 ἡμέρας, ἐνῶ ἄλλων ὀψιμωτέρων ἐπὶ ἕξ ὅλους μῆνας.

(ἀκολουθεῖ).

Γ. ΣΥΡΜΑΣ

ΠΕΡΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Α'.) Χρησιμοποίησις τῶν τέφρων.— Τέφραι λέγονται τὰ ὑπολείμματα τῆς καύσεως τοῦ ξύλου, τοῦ ἀνθράκος, τοῦ γαιάνθρακος κτλ. ὅλαι δὲ εἶνε λιπάσματα ἅτινα πρέπει νὰ συλλέγωνται ἐπιμελῶς.

Αἱ τέφραι τῶν ξύλων εἶνε ἐξαιρετικὸν λίπασμα λίαν ἐπιζήτητον διὰ τὰς γαίας ἐν αἷς καλλιεργοῦνται φυτὰ ἔχοντα κύριον συστατικὸν τὸ κάλιον· τοιαῦτα εἶνε αἱ ἄμπελοι, τὰ γεώμηλα, τὰ πῖσα, κτλ. Αἱ τέφραι αὗται εἶνε ὡσαύτως κατάλληλοι διὰ τοὺς λιμῶνας· δίδουσι βῶμην εἰς τὰ φυτὰ καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν βρύων ἅτινα ἐλαττοῦσιν ἐπαισθητῶς τὴν παραγωγὴν τῶν νομῶν.

Ἡ τέφρα τοῦ γαιάνθρακος, ἂν καὶ δὲν ἐξισοῦται πρὸς τὴν τῶν ξύλων, δύναται ὁμως νὰ παράσχη μεγάλας ὑπηρεσίας, ἀγνοοῦμεν δὲ διατὶ οἱ ἀγρόται τὴν ἀφίνουσι νὰ χάνεται. Τοιαύτη τέφρα εὐρίσκεται εἰς τὰ χωρῖα καὶ πλησίον τῶν πόλεων, οὐδεμίαν δὲ γίνεται χρῆσις αὐτῆς. Τὰ ἐργαστάσια ἅτινα

καταναλίσκουσι μεγάλας ποσότητας γαιανθράκων ρίπτουσι τὰς τῶν γαιανθράκων τέφρας εἰς τοὺς δρόμους, τὰ ἀτμόπλοια τὰς ρίπτουσιν εἰς τοὺς ποταμούς ἢ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω χάνεται τόσῳ σπουδαῖος πλοῦτος. Ἄς δοκιμάσωσιν οἱ καλλιεργηταὶ τὴν τέφραν ταύτην καὶ ταχύτατα θὰ ἴδωσι τὰ καλὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς. — Δὲν πρέπει ἄλλως τε νὰ ἀπορῶμεν διὰ τοῦτο, καθότι εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ γαιάνθραξ προέρχεται ἐκ μεγάλων συσσωρεύσεων ξύλων. — Πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὰς τέφρας ταύτας κατὰ προτίμησιν εἰς ἀργιλλώδεις καὶ συμπαγεῖς γαίας.

Ἡ ἀξία τῶν τεφρῶν τῆς τύρφης (*) εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν φύσιν ταύτης. Ἐπιζήτητοι εἰσὶν ἰδίων αἱ τέφραι τῆς τύρφης τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἀποτελοῦσι σπουδαιότατον ἐμπόριον.

Αἱ τέφραι ξύλων αἱ χρησιμεύσασαι πρὸς πλύσιν ἐνδυμάτων, αἵτινες καλοῦνται κοινῶς ἀπόστακτα εἶνε ἐξαιρετοὶ διὰ τὰ ἀγροστοειδῆ φυτὰ εἰς τινὰς γαίας ἐπενεργοῦσι θαυμασίως.

Β.) Ἡ κόπρος τῶν πτηνῶν. — Εἰς τὰς πλείστας τῶν ἐπαύλεων τὰ πτηνὰ κατοικοῦσιν εἰς τὰ μᾶλλον ἀνθυγιεινὰ, τὰ μᾶλλον σκοτεινὰ, καὶ τὰ ὀλιγώτερον ἀεριζόμενα μέρη τὰ ἀπορρίμματα αὐτῶν σπανιώτατα ἀφαιροῦνται — τοῦτο συνήθως γίνεται καθ' ἑξαμηνίαν καὶ μάλιστα κατ' ἔτος — τὰ ἀπορρίμματα ταῦτα ἀναπέμπουσιν ἀέρια βλαβερὰ εἰς τὴν υἰεῖαν τῶν πτηνῶν, προκαλοῦντα ἐπὶ τέλους τὴν χολέραν τῶν ὀρνίθων. Ἡ ἀμέλεια αὕτη προέρχεται κυρίως διότι ἀγνοεῖται ἡ ἀξία τῆς κόπρου τῶν πτηνῶν, τοῦ ἐν τῇ ἐπαύλει παραγομένου τούτου γουάνου (**).

Ἐκ γενομένων παρατηρήσεων ἀπεδείχθη ὅτι ὄρνις ἀρκετὰ παχεῖα παράγει ἐν μιᾷ νυκτὶ 54 γραμμάρια γουάνου, 100 ὄρνιθες λοιπὸν θὰ παραγάγῃσι καθ' ἑκάστην νύκτα 5,400 γραμμάρια ἢτοι 4 1/2 περίπου ὀκάδας ἐξαιρετοῦ γουάνου ὅπερ, ἐκτιμώμενον πρὸς 10 μόνον φράγκα τὰ 100 χιλιόγραμμα, φέρει

(*) Τουρθε Τύρφη = μὴ ἐντελῶς ἀπηνθρακωμένη φυτική οὐσία συγκαιμένη κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ ῥιζῶν ποιεῖων φυτῶν διαμεινασῶν ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὑπὸ τὸ ὕδωρ.

(**) Γουάνον λέγεται ἡ κόπρος πτηνῶν τινῶν εὐρισκομένη εἰς μεγάλα ποσὰ καὶ πρὸ πολλοῦ ἐναποθεμιμένη εἰς πολλὰς ἐρημονήσους τοῦ Βιρηνικοῦ Ὠκεανοῦ παρὰ τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀμερικῆς.

195 φράγκα κατ' ἔτος, ἦτοι 1 φράγκον καὶ 97 ἑκατοστὰ κατὰ κεφαλὴν. Ἀλλὰ πλὴν τούτου ἴση ποσότης γουάνου ἦτοι κόπρου ὀρνίθων παράγεται τὴν ἡμέραν ὑπὸ τῶν κατοικιδίων πτηνῶν ἀτινα διασκορπίζουσιν αὐτὴν εἰς τὸ ἔδαφος ἢ περὶ τὴν ἐπαύλιον.

Διὰ νὰ ὠφελήθῃμεν περισσότερο ἐκ τῆς κόπρου τῶν ὀρνίθων πρέπει νὰ τὴν ἀφαιρῶμεν κατὰ πᾶσαν πρωΐαν ἐκ τοῦ ὀρνιθῶνος διὰ πτύου ἢ μικροῦ σαρώθρου, καὶ νὰ τὴν ἀποθέτωμεν εἰς παλαιὰ βυτία κατὰ στρώματα 5—6 ἑκατοστομέτρων τὰ ὅποια καλύπτομεν διὰ λεπτοῦ στρώματος γύψου. Οὕτω χειριζομένη ἡ κόπρος αὕτη διατηρεῖται ἐπὶ πολὺ καὶ κατασκευάζεται πρὸ πῆς χρήσεως αὐτῆς μεγάλης ἀξίας λίπασμα δυνάμενον ἐξαίρετα νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ Περουβιανὸν γουάνον.

(Ἐκ τῆς France Agricole)

Ο ΨΙΤΤΑΚΟΣ

Ἐξ ὄλων τῶν κατοικιδίων ζώων ὁ ψιττακὸς κατέχει οὐχὶ τὴν ὀλιγώτερον καλὴν θέσιν. Ὁ Δὲ Βλανβιλ εἶνε ὁ πρῶτος φυσιοδίφης ὅστις ἀπέδωκεν αὐτῷ δικαιοσύνην θέσας αὐτὸν εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῶν πτηνῶν.

Ὡς γνωστὸν οἱ ψιττακοὶ εἶνε ἐπιζήτητοι ἄλλοι μὲν διὰ τὸ στιλπνὸν πτέρωμα των, ἄλλοι δὲ διὰ τὴν εὐχέρειαν μεθ' ἧς ἀπομιμοῦνται τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν. Ἐν Εὐρώπῃ ἐὰν κτώμεθα ἀριστοτεχνικὰ τινὰ πτηνὰ φαιδρύνοντα τὰ ἡμέτερα δάση, οὐδὲν ὅμως ἔχομεν κεκτημένον τὸ δῶρον τοῦ λόγου. Ὁ ψιττακὸς γελά, κλαίει, μιμεῖται τὴν φωνὴν τοῦ παιδίου, τὸ νιαοῦρισμα τῆς γαλῆς, τὴν ὑλακὴν τοῦ σκύλου καὶ παραποιεῖ τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ὑπὸ τοὺς ὄρους τούτους χρησιμεύει ἐνίοτε ὡς σύντροφος τῶν μοναζόντων τοὺς ὁποίους θέλγει διὰ τῆς φλυαρίας του καὶ διασκεδάζει διὰ τῶν ἀπαντήσεών του.

Κέκτηται ἄλλως τε ὅλα τὰ αἰσθητήρια περίπου ὁμοίως ἀνεπτυγμένα: βλέπει, ἀκούει, ὀσφραίνεται, ἀπτέται, γεύεται

ἐπίσης καλῶς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς διανοητικὰς του δυνάμεις, αὐταὶ εἶνε ζωηρότεραι ἢ αἱ τῶν ἄλλων πτηνῶν. Καθότι, θὰ τὸ εἶπω ἐν παρόδῳ, εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἷτινες παραδέχονται τὴν ὑπαρξιν τῆς διανοίας ἐν τῷ ζῳῳ καὶ οὐχὶ ἐξ ἐκείνων οἷτινες θέλουσι νὰ υποβάλλωσι πάντοτε πάσας τὰς πράξεις αὐτοῦ εἰς τὸ ὀρμεμφυτον. Δὲν θὰ πειραθῶ ἐνταῦθα νὰ συζητήσω τὸ τοσάκις παραμορφωθὲν ζήτημα, ἐὰν ὁ ψιττακὸς ἐννοῇ τὴν σημασίαν τῶν λέξεων τὰς ὁποίας προφέρει. Τοιαύτη συζήτησις θὰ ἦτο ἀνοικεῖα ἐν τῇ παρουσίᾳ θέσει. Ὁ Βυφῶν ἀξιοῖ ὅτι ἡ ιδιότης τοῦ ἐπαναλαμβάνειν τοὺς ἤχους «δὲν εἶνε ἄλλο εἰμὴ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὀρμεμφύτου τοῦ εἶδους εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ψιττακός.» Ἀλλὰ πλὴν τοῦ ὅτι παρεγνώρισε τὸν ψιττακὸν ἐκφραζόμενος οὕτω, ὁ Βυφῶν δὲν ἐσκέφθη ὅτι ἡ δύναμις τῆς μιμήσεως δὲν εἶνε δύναμις ὀρμεμφύτου. Ἀπαιτεῖ αἰσθητικότητα, προσοχὴν καὶ μνημονικόν. Ὁ ψιττακὸς κέκτηται εἰς ὑπατον βαθμὸν τὰς ιδιότητας ταύτας. Ἴι χρειάζεται περισσότερο ὅπως ἀναγνωρίσῃ τις ἐν αὐτῷ νοημοσύνην;

Δύσκολον εἶνε νὰ ὀρίσωμεν τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ ψιττακὸς ἐγένετο οἰκεῖος τῷ ἀνθρώπῳ. Οἱ πρῶτοι οἷτινες ἐφάνησαν ἐν Εὐρώπῃ ἐκομίσθησαν ἐκ τῶν ὄχθων τοῦ Γάγγου ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τοὺς εἶχον εὐρεῖ εἰς τὰς καλύβας τῶν Ἰνδῶν τοῦ Πῶρου. Ὁ Ἀριστοτέλης κατέλιπεν ἀκριβῆ περιγραφὴν τῶν πτηνῶν τούτων. Ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον εἶδη ἀνήκοντα εἰς τὸ γένος *Copurgus* τοῦ Λινναίου. Ἐν ἐξ αὐτῶν φέρεται εἰσεῖναι τὸ ὄνομα *Ψιττακός* τοῦ Ἀλεξάνδρου (*Copurgus Alexandri*).

Βραδύτερον, ὅτε ἡ Ῥώμη, γενομένη κοσμοκράτωρ, παρέδθη εἰς τὸ ρεῦμα τῶν ἀπολαύσεων τῆς πολυτελείας, ὅπερ οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἀναχαιτίσῃ, ἐκόμισε μεγάλαις δαπάναις ἐκ τῶν ἐσχατιῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῶν ἀπωτάτων μερῶν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν τὰ μᾶλλον περιέργα τῶν πτηνῶν τούτων. Κατέσκειυάζον δι' αὐτὰ κλωβία ἀργυρᾶ, ἐξ ὀστράκου, ἐξ ἐλεφαντόδοντος καὶ πολλοὶ εἶχον ἐπάγγελμα νὰ τὰ ἀνατρέφωσι καὶ νὰ τὰ διδάσκωσι νὰ κράζωσιν: «*Ave Cesar!*» (χαῖρε Καῖσαρ), ὅτε διήρχετο ὁ αὐτοκράτωρ. Ὅσων ἡ ἀνατροφή ἦτο τελεία ἐ-

τιμῶντο πολλάκις πλειότερον ἐνὸς δούλου. Ἔσχον δὲ καὶ ποιητὰς οἷτινες ἔψαλλον τὰ ἐγκώμια αὐτῶν εἰς τούτων ἦτο καὶ ὁ Ὀβίδιος.

Μετὰ τὰς σταυροφορίας, ἐφάνησαν ψιττακοὶ τινες εἰς τὰς κατοικίας τῶν βαρῶνων. Τοῦτο ὅμως δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ. Τῶνόντι πρέπει νὰ φθάσωμεν μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς διὰ νὰ ἴδωμεν τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐμφανιζόμενα αὐθις ἐν Εὐρώπῃ.

Τὰ πλεῖστα τῶν εἰδῶν ὅσα κηρίζονται εἰς Εὐρώπην αἰχμαλωτεύονται ἐν τῇ φώλεᾳ καὶ ἀποβιβάζονται χωρὶς νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν γνῶσιν λαλιᾶς. Ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ἐπαναλαμβάνειν τὰς διδασκομένας λέξεις εἶνε λοιπὸν κέκτημένη ἐπιστήμη. Δὲν μεταδίδεται διὰ κληρονομίας, μόνον ὁ ἰδιάζων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δυνάμεως ταύτης ὀργανισμὸς μεταδίδεται εἰς τοὺς ἀπογόνους μεθ' ὅλων τῶν συμπαρομαρτούντων αὐτῷ ἢ ἀνατροφή συμπληροῖ τὰ ἐπίλοιπα.

Ἐν γένει μόνον κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη ὁ ψιττακὸς εἶνε ἱκανὸς νὰ μάθῃ τὰ διδασκόμενα. Αἰσθάνεται πλειότερον ἢ ἐννοεῖ. Τοῦτου ἕνεκα μόνον διὰ μακρᾶς ἐπιμονῆς καὶ ἐπανειλημμένων μαθημάτων κατορθοῦται νὰ ὀμιλήσῃ ὁ ψιττακός.

Διὰ νὰ ὀφελήσῃ λοιπὸν τὰ μαθήματα, εἶνε ἀνάγκη νὰ δίδονται ἐν πληρεστάτῃ ἡσυχίᾳ. Κατὰ προτίμησιν δὲ πρέπει νὰ γίνωνται τὸ ἑσπέρας. Τὸ κλωβίον καλύπτεται δι' ἐπικαλύμματος διὰ νὰ βυθίζηται ὁ μαθητὴς εἰς ἐντελὲς σκότος τοιοῦτοτρόπως ἡ ὄρασις αὐτοῦ δὲν περισπᾶται, καὶ δίδει περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τὰς λέξεις τὰς ὁποίας προσπαθοῦμεν νὰ τὸν ἐξαναγκάσωμεν νὰ ἐπαναλάβῃ. Τοῦτου ἕνεκα βάρβαροὶ τινες πτηνοτρόφοι ἐξορύττουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀφθαλμῶν τινῶν πτηνῶν διὰ νὰ υποβοηθήσῃ τὴν διδασκαλίαν των. Οὕτω δὲ ὁ Ὀμηρος καὶ ὁ Μίλτων, οἱ θεοὶ ἐκεῖνοι βάρδοι, εὐρον ἐν τῇ τυφλότητι τοὺς καθαρωτέρους ἤχους τῶν ποιητικῶν τῶν ἔσμάτων!

Συγγραφεῖς τινες συμβουλεύουσι νὰ δίδωμεν εἰς τὸν μαθητὴν νὰ τρώγῃ πρὸ τοῦ μαθήματος ὀλίγον ἄρτον ἢ δίπυρον βε-

ερεγμένον ἐν τῷ οἴνῳ. Τοῦτο φαίνεται ὅτι παρακινεῖ αὐτὸν εἰς φλυαρίαν. Πλὴν τούτου πρέπει μετὰ προσοχῆς νὰ ἐξετάζωμεν τὰς κλίσεις του διὰ νὰ γνωρίζωμεν ποῖα ἐδέσματα προτιμᾷ. Τότε, ἐὰν ᾖ ἐπιμελής, ἐὰν προσέχη νὰ διατηρῆ ἐν τῇ μνήμῃ του τὰς διδασκομένας λέξεις, γνωρίζομεν πῶς νὰ τὸν ἀνταμειβώμεν, καθότι οὐδέποτε πρέπει νὰ παραλείπωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνθαρρύνωμεν αὐτὸν ἐπαξίως. Βλέπων τοιοῦτοτρόπως τοὺς ἀγῶνάς του στεφανουμένους ὑπὸ ἐπιτυχίας, διπλασιάζει τὴν καλὴν του θέλησιν καὶ ἡ ἀνατροφή του συμπληροῦται ἄνευ πολλῆς δυσκολίας. Ἄλλ' ἐὰν δίδῃ σημεῖα ἀπειθείας, πρέπει ἀνηλεῶς νὰ παρορῶμεν τὰς ἐπιθυμίας του, ἐνίοτε μάλιστα πρέπει νὰ προβαίνωμεν μέχρι τιμωρίας. Συγγραφεῖς τινες συμβουλεύουσι τότε νὰ βυθίζωμεν εἰς τὸ ὕδωρ τὸν ἀπειθῆ μαθητὴν, ἢ νὰ ἐκπέμπωμεν πρὸς τὸ ρύγχος αὐτοῦ ὀλίγον καπνὸν σιγάρου.

Ἐν τῶν ἀρίστων μέσων ὅπως φθάσωμεν ταχέως εἰς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα εἶνε νὰ θέτωμεν τὸν νεόφυτον πλησίον ὁμοειδοῦς πτηνοῦ διδαχθέντος τὴν τέχνην τοῦ ὀμιλεῖν. Τὸ σχολαστικὸν ὕφος ὅπερ λαμβάνει οὗτος ἐξερεθίζει ταχέως τὴν φιλοτιμίαν ἐκείνου, καὶ ὁ τελευταῖος προσπαθεῖ νὰ μιμηθῆ ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον τὸν οἰηματῖαν καὶ φλύαρον σύντροφόν του.

Προστίθῃμι ὅτι ἡ φωνὴ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων ἀρέσκει πλείοτερον εἰς τὸν ψιττακὸν ἢ ἡ φωνὴ τῶν ἀνδρῶν, καὶ διὰ τοῦτο μετ' αὐτῶν κάμνει ὀλιγώτερον ταχείας προόδους.

Ὁ Γολδσμὶδ διηγεῖται πού ὅτι κατὰ τινὰ περιήγησίν του ἐν Γαλλίᾳ παρατήρησεν ὅτι οἱ ψιττακοὶ τῆς χώρας ταύτης ὀμιλοῦσιν εὐκρινέστερον ἢ οἱ ψιττακοὶ τῆς Ἀγγλίας, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε τοὺς ἐνόει καλλίτερον ὀμιλοῦντας τὴν γαλλικὴν παρ' ὅσον ἐνόει τοὺς ἐν τῇ πατρίδι του ὀμιλοῦντας τὴν ἀγγλικὴν. Ἄπέδιδά τοῦτο, λέγει, εἰς τὴν βαθεῖαν διαφορὰν τῶν δύο γλωσσῶν καὶ ἤμην ἔτοιμος νὰ ἐπιχειρήσω ἐπιστημονικὴν συνδιάλεξιν περὶ τῆς δυνάμεως τῶν φωνηέντων καὶ τῶν συμφώνων ἐν τῇ προφορᾷ, ὅτε ὁ συνοδεύων με φίλος ἔλυσε τὴν δυσχέρειαν βεβαιώσας με ὅτι αἱ γαλλίδες ἀφιέρουν πλείοτερον χρόνον εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθητῶν των καὶ ὅτι κατό-

πιν τῶν μᾶλλον συνεχῶς ἐπαναλαμβανομένων μαθημάτων οἱ ψιττακοὶ ἔφθανον ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὸ τέλειον τοῦτο σημεῖον τῆς ὀμιλίας.»

Αἱ γραμμαὶ αὗται δὲν περιέχουσι λεπτήν τινα εἰρωνείαν καὶ δὲν θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ σοφὸς βρετανὸς φυσιοδίφης εὕρσκει τὰς Γαλλίδας μᾶλλον φλύαρους ἢ τὰς συμπολίτιδας αὐτοῦ;

(Ἐκ τῆς *France Agricole*)

Η Ο Ο Τ Ο Κ Ι Α

Γνωστὸν ὅτι ἡ συνήθης ἐποχὴ τῆς ὠοτοκίας τῆς ὄρνιθος ἀρχεται κατὰ Ἰανουάριον, φθάνει τὸ ἀνώτατον σημεῖον κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ἐξυκολουθεῖ κατὰ τὸ θέρος καὶ παύει κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πτώσεως τῶν πτερῶν.

Ἄν καὶ ἡ ὄρνις τίκτη καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ἀλέκτορος, εἶνε ὅμως ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι ἡ πρὸς τὴν φυσιολογικὴν ταύτην πρᾶξιν προδιάθεσις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μετ' ἄρρενος συνανατροφῆς. Οὕτω παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ἀγρίων ὄρνιθοειδῶν, ὡς εἶνε αἱ θήλειαι τῶν περδικῶν, τῶν φασιανῶν κτλ. δὲν τίκτουσιν ἠὰ εἰμὴ ἐὰν συζῶσι μετ' ἄρρενος.

Ἡ ὄρνις ἀρχίζει νὰ τίκτη ἐν ἡλικίᾳ ἕξ μηνῶν, ἐὰν ᾖ πρῶτος. Κατὰ τὸν Βαρράλ, καλὴ ὠοτόκος δὲν δίδει καθ' ὅλον αὐτῆς τὸν βίον πλείοτερον τῶν 600 ὠῶν. Ἦτοι 80 κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, 120 κατὰ τὸ δεύτερον, 130 κατὰ τὸ τρίτον, 80 κατὰ τὸ τέταρτον καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὀλιγώτερον κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη. Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι παρελθόντων πέντε ἐτῶν ἡ ὄρνις παύει νὰ χρησιμεύῃ ὡς ὠοτόκος.

Δυνάμεθα νὰ ἐξεγείρωμεν τὴν ὠοτοκίαν δίδοντες εἰς τὰς ὄρνιθας τροφὴν διεγερτικὴν. Ἡ ἀρίστη δὲ συνίσταται εἰς τὴν χρῆσιν σίτου ἀσθεστομένου, ὡς παρασκευάζεται πρὸς σποράν (*).

Ἄν καὶ ἡ συνταγὴ εἶνε γνωστὴ, δὲν βλάπτει ὅμως νὰ τὴν ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα. Λαμβάνομεν μίαν ὀκτὰν ἀσθέστου καὶ

(*) Πρὸς πρόληψιν τῆς ἀναπτύξεως διαφόρων κρυπτογαμικῶν ἀσθινειῶν.

τήν σβύνομεν εἰς δέκα περίπου ὀκάδας ὕδατος θερμοῦ ὅπερ ἀναμειγνύομεν καλῶς διὰ ράβδου. Θέτομεν ἀκολουθῶς τὸν σῖτον ἐν σωρῶ κωνικῶ καὶ χύνομεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν διαλελυμένην ἄσβεστον, ἀκολουθῶς ἀνακινῶμεν τὸν σωρὸν διὰ ξυλίνου πτύου μέχρις οὗ ὅλοι οἱ κόκκοι ποτισθῶσι καλῶς διὰ τοῦ μίγματος τούτου.

Ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐργασίας ἔχει ἄλλως τε τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀπαλλάττῃ τὸν σῖτον ἀπὸ τινων παρασιτικῶν σπερμάτων δυναμένων νὰ ἐπιδράσωσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον δυσχερῶς ἐπὶ τῆς υγείας τῶν ὀρνίθων.

Αἱ ὀρνίθες δὲν καὶ δὲν δεικνύουσι ἰδιαιτέραν κλίσιν πρὸς τὸν σῖτον τοῦτον, οὐχ ἥττον τὸν τρώγουσι, ἢ δίαίτα δὲ αὕτη εἶνε ἀβλαβής, ἐπὶ τῷ ὄρω ὅμως νὰ μὴ παρατείνεται ἐπὶ πολὺ.

(Eκ τῆς France Agricole).

ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΥΓΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΝΩΝ

Κατ' ἔτος μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χειμῶνος καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου συμβουλεύουσι νὰ γίνηται ἡ μεταγγισις τῶν νέων οἴνων καὶ παλαιῶν τινων διατηρηθέντων ἐν βυτίοις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀπαλλάσσονται καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως τῆς τρυγός, ἥτις τυχὸν ἐσχηματίσθη εἰς τὸ βάθος τῶν δοχείων. Ἐν τούτοις κτηματῖαι τινὲς δὲν ἀκολουθοῦσιν τὴν ὀφείλιμον ταύτην συμβουλήν, ὑποθέτογτες ὅτι οἱ οἴνοι φυλάσσονται πολὺ καλλίτερον μετὰ τῆς τρυγός των καὶ κτῶνται πλειότερον χρῶμα, ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἀποβάλλουσιν ἐκεῖνο τὸ ὄποιον εἶχον ἐξ ἀρχῆς.

Ταῦτα πάντα δὲν διστάζομεν νὰ τὸ διακηρύξωμεν, εἶνε λόγῳ ἐντελῶς ψευδῆς καὶ εἰς ἀπόδειξιν δὲν φέρομεν ἄλλο εἰμὴ τὰ δείγματα τῶν μὴ μεταγγισθέντων οἴνων, ἅτινα μᾶς ἀπεστάλησαν πρὸ τινων ἡμερῶν. Τὰ δείγματα ταῦτα εἶνε θολὰ, παρουσιάζουσιν ὅλα τὰ συμπτώματα ἀσθενῶν οἴνων, εἰάν δὲ οὗτοι δεικνύουσι βαθύτερον χρῶμα, τοῦτο προέρχεται διότι δὲν εἶνε μήτε διαυγεῖς, μήτε λάμποντες, διότι ἀπώλεσαν μέγα μέρος

τῶν πλεονεκτημάτων των, ὡς ἀναμφισβήτητοι δοκιμαὶ ἀπέδειξαν.

Μέλανες οἴνοι ἀφιθέντες μετὰ τῆς τρυγός των ἐπὶ ὀκτῶ μῆνας καὶ ἀναλυθέντες ἐπαρουσίασαν τὰς ἀκολουθοῦσας διαφορὰς:

	Οἶνος μεταγγισθείς	Οἶνος ἐν τῇ τρυγῇ
Ἐλεύθερα ὀξέα	0 γρ. 48	0 γρ. 56
Πτητικὰ ὀξέα	0 » 087	0 » 45
Σταθερὰ ὀξέα	0 » 343	0 » 11
Γλυκερίνη	0 » 77	0 » 74
Τρυγικὸν ὀξύ	0 » 24	—

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δεικνύουσι καθαρῶς τὴν ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν τῆς τρυγός ἢ παρατεταμένη αὐτῆς ἐπαφῇ μετὰ τοῦ οἴνου ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἀποβάλλῃ ὅλον αὐτοῦ τὸ τρυγικὸν ὀξύ καὶ μέρος τῶν σταθερῶν ὀξέων, ἐνῶ τὰ πτητικὰ ὀξέα, ἐκεῖνα ἅτινα δύνανται νὰ μεταδώσωσιν εἰς αὐτὸν γεῦσιν δυσάρεστον, ἠύξησαν ἐν μεγάλῃ ἀναλογίᾳ.

ὑπὸ ἔποψιν χρώματος τὰ καθιζήματα καὶ αἱ τρύγες ἔχουσιν ὡσαύτως δυσάρεστους συνεπείας. Οὕτω, ἐβεβαιώθη ὅτι ὠραῖος οἶνος μέλας ριφθείς ἐπὶ τῶν τρυγιῶν λευκοῦ οἴνου καὶ ἀφειθείς ἐπὶ 24 ὥρας ἐν ταιαύτῃ καταστάσει, ἔχασε 30—50 % ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ χρώματός του ἢ στενὴ ἀνάμιξις τῶν τρυγιῶν τούτων μετὰ τοῦ μέλανος οἴνου, ἐπιτευχθεῖσα δι' ἰσχυρῆς καὶ συνεχοῦς ἀνακινήσεως, ἐπέφερε τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρώματος κατὰ 60 % καὶ περισσότερον. — Βεβαίως ὅταν πρόκειται περὶ τρυγιῶν μέλανος οἴνου ἡ ἀπώλεια εἶνε μικροτέρα, ἀλλ' οὐχ ἥττον ὑπάρχει αὕτη τὰ καθιζήματα ἐνεργοῦσι καθ' ὅμοιον τρόπον διὰ τῆς περιεχομένης ἐν αὐτοῖς κυτταρώδους οὐσίας, καὶ ἀποχρωματίζουσιν ἐλεεινῶς τὸ προϊόν ὅπερ δὲν προλαμβάνομεν νὰ λυτρώσωμεν ἀπ' αὐτῶν.

Τὸ κακὸν θὰ ἦτο μικρότερον εἰάν οἱ μὴ μεταγγισθέντες οὗτοι οἴνοι ἔχανον μόνον ὀλίγην ἐκ τῆς δυνάμεώς των, ἀλλὰ τὸ δεινὸν εἶνε ὅτι ἀκριβῶς ἐνεκα τούτου καθίστανται μᾶλλον ὑποκειμενοὶ εἰς τὰς ἀσθενείας τῆς πικρότητος, τῆς ὀξυνίσεως, τῆς μυκητιάσεως, κτλ. τῶν ὀποιῶν τὰ σπέρματα ἐμπεριέχονται εἰς

τὰς τρύγας ἐπὶ τῶν ὁποίων τοσοῦτον ἀσυνέτως ἀφήσαμεν αὐ-
τούς.

Ὁ Παστέρ σπουδάζων τοὺς χαρακτῆρας τῆς μυκητιάσεως
ἐξετάζων ἔνδεκα δείγματα ληφθέντα ἐξ οἴνων μεταγγισθέντων
περιγράφει τὸ δημιουργοῦν τὸ κακὸν παράσιτον καὶ καταλήγει
εἰς τὸ ἑξῆς συμπέρασμα :

« Πρὶν ἢ προβῶ περαιτέρω, σημειῶ ἀμέσως ἐν τῶν καλῶν
ἀποτελεσμάτων τῶν μεταγγίσεων. Ἐνδεκα ταῦτα εἶδη τῶν
οἴνων ἦσαν καθαρὰ καὶ ὑγιῆ διὰ τὸν κατέχοντα ταῦτα ἰδιο-
κτῆτην.

» Ἐν τούτοις βλέπομεν ὅτι τὸ παράσιτον εἶχε πολλαπλα-
σιασθῆ ἀπὸ τῆς ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ ἐνθέσεως ἐν τοῖς βυτίοις,
ἀλλ' ἡ πολλαπλασίασις αὕτη δὲν εἶχε προσβάλει εἰσέτι τὴν μᾶ-
ζαν τοῦ οἴνου· ἐντεῦθεν δὲ ἡ εὐχάριστος ἐκείνη διαύγεια. Ὅσον
ἀφορᾷ τὴν εἰκαζομένην ἐκ τῆς γεύσεως ποιότητα, ἐννοεῖται κα-
λῶς ὅτι αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ φανῆ ἠλλοιωμένη, ἀφοῦ τὸ πα-
ράσιτον ἀσθενῆ μόνον σχετικῶς ἀνάπτυξιν εἶχε λάβει· καθότι
ὁ οἶνος δὲν θεωρεῖται διὰ τὸν ἰδιοκτῆτην καὶ τὸν καταναλω-
τὴν ἀσθενῆς εἰμὴ ὅταν τὰ νέα προϊόντα τὰ διεσπαρμένα ἐν
αὐτῷ εὐρεθῶσιν ἐν ἀρκούσῃ ἀναλογίᾳ. Μέχρις ἐκείνης τῆς στιγ-
μῆς, οὐδὲν προειδοποιεῖ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ κακοῦ. Τοι-
αύτη ἦτο καὶ ἡ παροῦσα περίστασις· ἀλλὰ τὸ μικροσκόπιον
μᾶς δεικνύει ὅτι τὸ κακὸν ὑπῆρχε καὶ ἐμελλε νὰ ἀρχίσῃ τὸ ἔρ-
γον τῆς καταστροφῆς. Τούτου ἕνεκα οὐδὲν λογικώτερον τῆς
ἀρχαίας ἐκείνης συνηθείας, ἣν ἐκληροδότησεν ἡ σοφὴ πείρα τῶν
πατέρων ἡμῶν, ἥτις συμβουλεύει νὰ μεταγγίζωμεν ἐν καταλ-
λήλῳ χρόνῳ τὸν οἶνον διὰ νὰ τὸν ἀπαλλάσωμεν ἀπὸ τῶν κα-
κιζημάτων. Τῶντι ταῦτα εἶνε ὅλως ἔτοιμα, δὲν λέγω νὰ
ἀναβῶσιν εἰς τὸν οἶνον, διότι ἡ ἔκφρασις θὰ ἦτο ἀκατάλληλος,
ἀλλὰ νὰ πολλαπλασιασθῶσιν ἅμα ἡ θερμοκρασία ὑψωθῆ ἐν τοῖς
ὑπογείοις.

» Ὅταν ἡ ἀνάπτυξις τοῦ παρασίτου ἦνε βραδεῖα καὶ ἐπίπο-
νος, εἶνε φυσικὸν νὰ τὸ εὐρίσκωμεν κατὰ προτίμησιν εἰς τὸ
βάθος τῶν βυτίων, ἐνθα πίπτει ἕνεκα τοῦ βάρους τοῦ ἀλλ'

ὅταν οἱ ὄροι τῆς ἀναπτύξεώς του ἦνε εὐνοϊκώτεροι, τὸ εὐ-
ρίσκομεν πανταχοῦ ἐν τῇ μάζῃ τοῦ οἴνου. Δυνατὸν ὡσαύτως,
ἐν ἐξαιρετικαῖς περιστάσεσι, νὰ ἀνυψωθῆ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ
βυτίου δι' ἀεριωδῶν φυσαλίδων· ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ
δυνάμεθα εὐλόγως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ τρυξ ἀναβαίνει ἐν τῷ
οἴνῳ.»

Ἴδου βεβαίως εἰς τί ἐκτιθενται οἱ οἶνοι, οἵτινες ἀφίονται ἐπὶ
τῶν τρυγῶν των. Αἱ ἀσθένειαι τῆς πικρότητος καὶ τῆς ὀξύγι-
σεως φέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ καταλαμβάνουσιν
ὁμοίως ὅλους ἐκείνους τοὺς οἶνους εἰς ὅσους δὲν ἐπεδαφιλεύθη-
σαν αἱ ἀναγκαῖαι περιποιήσεις.

Διὰ τοὺς οἶνους περὶ ὧν ἐζητήθη ἡ συμβουλή ἡμῶν, φρο-
νοῦμεν ὅτι τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ μένωσιν εἰς τὴν δρόσον ἐν
ρεύματι ἀέρος, ἔπειτα δὲ νὰ μεταγγίζωνται, νὰ κολλαρίζωνται
καὶ νὰ συγκιρνῶνται. Ἐν τῇ περιπτώσει ἡ καθάρισις δὲν γίνῃ
καταλλήλως, πρέπει οἱ οἶνοι οὗτοι νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς αὐστη-
ροτέραν ἐπιτήρησιν ἵνα, ἐὰν ἐκδηλωθῆ ἀσθενεία τις, κατα-
στῆ δυνατὴ ἡ θεραπεία διὰ τῶν συνήθων μεθόδων. Θὰ ἦτο ἴσως
ὠφέλιμον, παρουσιαζομένων δευτερευουσῶν τινῶν ζημιῶν, νὰ
γίνηται χρῆσις τῆς θερμάνσεως.

Ὅλαι αὗται αἱ ἐργασίαι, αἵτινες στοιχίζουσι καὶ ἐπιβαρῦ-
νουσι τὴν τιμὴν τοῦ οἴνου, δύνανται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ
ἐξουδετερωθῶσι διὰ τῶν μεταγγίσεων, καὶ εἶνε λυπηρὸν νὰ
διαμφισβητῆται εἰσέτι ὑπὸ τινῶν ἡ οἰνολογικῇ αὕτῃ συνήθειᾳ.

(Ἐκ τοῦ *Moniteur Viticole*).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΚΩΛΗΚΟΣ ἢ ΤΗΣ ΠΥΡΑΛΙΔΟΣ ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ

Ἡ πυραλίς τῆς δρυός εἶνε μικρολεπιδόπτερον καλούμενον
Ἀλιὰς ἢ πρασίνη (*Halias viridana*).

Ὁ σκώληξ αὐτῆς ἐμφανίζεται ἐπὶ τῶν βλαστῶν τῶν δρυῶν
ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀπριλίου καὶ κατατρώγει τὰ τρυφερὰ
φύλλα παρακωλύων οὕτω τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν δέσιν τῶν

άνθρων. Τῷ 1885 ὁ σκώληξ οὗτος προὔξεν ἡσέ μεγάλας ζημίας εἰς τοὺς βαλανιδεῶνας τῆς Κέου, ἐφέτος δὲ ἐνέσκηψεν εἰς τὰ περίξ τοῦ Γουθίου ὡς καὶ ἐν Ῥόδῳ, ἐνθα ὑπάρχουσιν ἐκτετα- μένοι βαλανιδεῶνες.

Ὁ σκώληξ οὗτος ὅπως προφυλάσσεται ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου συμπλησιάζων καὶ συστρέφων διὰ μεταξίνων νημά- των δύο ἢ τρία φύλλα κατασκευάζει εἶδος φωλεᾶς ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡσυχάζει κατὰ τὰς θερμότερας ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται ὅπως ἐπιτεθῆ κατὰ τῶν τρυφερωτέ- ρων φύλλων καὶ τῶν άνθρων.

Ὅταν ἐνηλικιωθῆ ὑφίσταται τὰς εἰς χρυσαλίδας καὶ ψυχὴν μεταμορφώσεις αὐτοῦ ἐντὸς τῶν συνεστραμμένων φύλλων. Τότε ἡ ψυχὴ, μετὰ τοὺς γάμους αὐτῆς, ἐναπαθεῖ τὰ ὠχρὰ τῆς εἰς τὰς ῥωγμάς τοῦ φλοιοῦ τῶν κλάδων καὶ τοῦ κορμοῦ τῶν δρυῶν, ἐνθα ταῦτα διαχειμάζουσι μέχρι τῆς ἐπομένης ἀνοι- ξίως, ὅτε ἐκκολαπτόμενα ἐξέρχονται ἀπ' αὐτῶν οἱ σκώληκες τῆς πυραλίδας. Αἱ ψυχαὶ τοῦ ἐντόμου τούτου ἔχουσι τ' ἄνω πτερύγια αὐτῶν πράσινα ἀνοιχτά, εὐκόλως δὲ δύναται τις νὰ συλλάβῃ αὐτάς, ἐὰν περὶ τὰς ἀρχὰς ἢ τὰ μέσα Μαΐου καὶ πρὸς τὸ ἑσπέρας εἰσέλθῃ εἰς τὸν προσβεβλημένον βαλανιδεῶνα μετὰ φωτὸς πρὸς τὸ ὅποιον αὐταὶ ἐπιπίπτουσι προσελκυόμεναι ὑπὸ τῆς λάμψεως.

Ἐκ τῶν ἡθῶν τούτων τῆς Ἀλιάδος ὀδηγούμενοι δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν ἀσφαλές μέσον πρὸς καταστροφὴν μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ψυχῶν αὐτῆς: κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰς ψυχὴν μεταμορφώσεως τοῦ σκώληκος, ἧτοι κατὰ τὸν μῆνα Μαΐου, καὶ ἐν καιρῷ νυκτὸς ἀνάπτομεν πυρὰ εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ βαλανιδεῶνος εἰς τὰ ὁποῖα πυρὰ προσελκύνονται καὶ καταστρέ- φονται πάμπολλαι ψυχαί.

Πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἐντόμου τούτου τὰ καπνίσματα καὶ τὰ διάφορα ῥαντίσματα δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπιτυχῶς ἐπὶ πολλῶν καὶ μεγάλων δένδρων. Οὐχ ἧττον, ἐν καιρῷ χειμῶνος, δύναται μετὰ γενναίαν κλάδευσιν νὰ ἐφαρ- μοσθῆ καὶ ν' ἀποθῆ ἀποτελεσματικῆ ἢ ἐπιχρισίαι τῶν κορμῶν

καὶ τῶν κλάδων, ἐνθα διαχειμάζουσι τὰ σπέρματα τοῦ ἐντόμου, διὰ μίγματος συγκειμένου ἐκ δέκα μερῶν ἀσβέστου, τριῶν με- ρῶν λειοτριμμένου θεικοῦ σιδήρου (καρραμπογιᾶς, ἢ πρασί- νου βιτριολίου), δύο μερῶν πετρελαίου καὶ ἐπαρκοῦς ὕδατος ὅπως διαλυθῆ ἢ ἀσβέστος καὶ σχηματισθῆ γαλάκτωμα.

Ἐν τούτοις τὸ ἄριστον καὶ τὸ φυσικώτερον μέσον πρὸς κα- ταπολέμησιν τούτου, ὡς καὶ πλείστων ἄλλων ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν γεωργίαν ἐντόμων εἶνε ἡ προστασία τῶν πτηνῶν, καὶ ἰδίως τῶν μικροτέρων, ἅτινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρέφονται ἀπο- κλειστικῶς ἐκ σκωλήκων καὶ παντοίων ἐντόμων. Πολυτεεῖς παρατηρήσεις ἀπυδεικνύουσιν, ὅτι εἰς τὰς χώρας ὧν οἱ κάτοι- κοι καταστρέφουσι τὰ πτηνὰ ὑπερπληθύνονται παντοία φθορο- ποῖα ἕντομα προξενούντα ἀνυπολογίστους ζημίας εἰς τὴν γεωρ- γίαν τῶν χωρῶν τούτων.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 26 Μαΐου 1889.

(Ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν τμήματος τῆς Γεωργίας).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Περὶ τῆς γονιμοποιήσεως τοῦ κουκουλοσπό- ρου. Τῷ κ. Α. Μ. εἰς Κισσόμ. — Εἶνε ἐντελῶς ἐσφαλμένη ἡ γνώμη τῶν παρ' ὑμῖν χωρικῶν καθ' ἣν ὁ σπόρος τῶν μὴ συζευχθεῖσάν ψυχῶν εἶνε ὡσαύτως καλὸς καὶ ὁ τῶν συζευχθει- σῶν. Ὁ μὴ γονιμοποιηθεὶς σπόρος εἶνε ἐντελῶς ἀχρηστος, δια- κρίνεται δ' εὐκόλως διατηρῶν χρῶμα κιτρινωπὸν καὶ ἀποξηραι- νόμενος ταχέως, φριπτόμενος δ' ἐντὸς τοῦ ὕδατος μετὰ τοῦ γο- νιμοποιηθέντος ἐπιπλέει, ἐνῶ ὁ τελευταῖος καταβυθίζεται.

Περὶ ἐγγραφῆς μαθητευομένων εἰς τὰ Ἑρριαν- ταφυλλίδεια Γεωργικὰ σχολεῖα. Τῷ κ. Ν. Κ. εἰς Ἀδριανούπολιν. — Πολλοὶ εἶνε οἱ αἰτοῦντες νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰ ἰδρυθέντα γεωργικὰ σχολεῖα, δυστυχῶς ὅμως ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητευομένων συνεπληρώθη πρὸ πολλοῦ. Πάντα τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ἀναγράφονται ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ Γεωρ- γίᾳ» τοῦ 1888, σελ. 249.

Περὶ τῶν κηπευτικῶν ἀνθέων. Τῷ αὐτῷ. — Εἰς τὴν ἑλληνικὴν δὲν ὑπάρχει κατάλογος τῶν κηπευτικῶν ἀνθέων πλὴν τοῦ κατ' ἔτος δημοσιευμένου τιμοκαταλόγου τῶν πωλουμένων φυτῶν ἐν τῷ δένδροκομείῳ τοῦ ἐνταῦθα Ἰριανταφυλλιδείου γεωργικοῦ σχολείου. Τοῦ καταλόγου τούτου ἀνάλυσιν ἀρχόμεθα ὁσονούπω δημοσιεύοντες ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ Γεωργίᾳ».

Περὶ πολλαπλασιασέως τῆς ἐλάτης. Τῷ κ. Ν. Ο. εἰς Σπάρτην. — Εἰς τὰ πεδινὰ καὶ θερμὰ μέρη, ἐνθα καλλιεργοῦνται τὰ ἐσπεριδοειδῆ, δὲν δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ ἡ ἐλάτη, ἥτις εἶνε δένδρον τῶν ὑψηλῶν ὀρέων. Ἡ ἐλάτη σπείρεται τὴν ἀνοιξιν ὅτε συλλέγονται οἱ ὄριμοι κῶνοι καὶ ἐξάγονται ἀπ' αὐτῶν οἱ σπόροι. Σπείρονται δὲ οὗτοι εἰς πρασιάς καλῶς σκαφείσας καὶ πλουτισθείσας διὰ κοπροχώματος καὶ καλύπτονται διὰ στρώματος πάχους δύο τὸ πολὺ δακτύλων ἐκ μίγματος συγκειμένου ἐξ ἴσων μερῶν κοπροχώματος καὶ ποταμίας ἄμμου. Μετὰ ἐν ἔτος τὰ φυτὰ μεταφυτεύονται ἐξαγόμενα τῆς πρασιάς κατὰ μῆνα Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον καὶ φέροντα περὶ τὰς ῥίζας αὐτῶν μᾶζαν χώματος. — Περὶ διϋλιστηρίου Γασκὲ καὶ Γκῶλν θὰ γράψωμεν ὑμῖν προσεχῶς. — Περὶ ἐνισχύσεως ἀποστολῶν εἰς Ἀργεντινὴν Δημοκρατίαν οὐδὲν γνωρίζομεν.

Περὶ κατατάξεως μαθητευομένων εἰς τὰ γεωργικὰ σχολεῖα. Τῷ κ. Μ. Μ. εἰς Ῥόδον. — Ἐφέτος δὲν θὰ καταταχθῶσιν ἄλλοι μαθητευόμενοι εἰς τὰ ἤδη ἰδρυθέντα γεωργικὰ σχολεῖα.

Περὶ κομμώσεως τῶν ἐσπεριδοειδῶν. Τῷ κ. Γ. Σ. εἰς Λευκάδα. — Ἐκ τοῦ δείγματος ὅπερ ἀπεστείλατε καὶ τῆς περιγραφῆς ἣν δίδετε φαίνεται ὅτι αἱ πορτοκαλέαι ὑμῶν εἶνε προσβεβλημέναι ὑπὸ τῆς κομμώσεως περὶ ἧς ἐγράφησαν τὰ δέοντα ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ Γεωργίᾳ» τοῦ 1885 σελ. 62, 213, 429· τοῦ 1886 σελ. 89· τοῦ 1887 σελ. 281, 376 καὶ τοῦ 1889 σελ. 280.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ λαχεῖον τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας». Γενομένης τῆς ἐκκυβεύσεως τοῦ λαχείου τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» ἐκέρδισεν ὁ ἀριθμὸς 300 ὃν φέρει ἡ πληρωθεῖσα ἀπόδειξις τοῦ ἐν Μανσούρα τῆς Αἰγύπτου κ. Δ. Γόδην. Ὅθεν παρακαλοῦμεν τὸν κ. Δ. Γόδην νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἐκ τοῦ γραφείου τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» παραλαβῆς τῶν κερδηθέντων πέντε τόμων τοῦ γεωργικοῦ συγγράμματος *La Maison rustique du XIXme siècle*. Ὅπρὸς παραλαβὴν τοῦ κερδηθέντος συγγράμματος ἀντιπρόσωπος τοῦ κ. Γόδην δεόν νὰ φέρῃ ἐπιστολὰς τούτου καὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀντιπροσώπου τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» κ. Α. Συνοδινοῦ.

— **Πραγματεία περὶ φυλλοξήρας.** Τὰ περὶ φυλλοξήρας ἀπὸ τινος δημοσιευόμενα ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ Γεωργίᾳ» ἄρθρα ἐξεδόθησαν ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει ἐξ 110 σελίδων, ὅπερ πωλεῖται ἐν Ἑλλάδι μὲν ἀντὶ μιᾶς καὶ ἡμισείας δραχμῆς, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲ ἀντὶ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως φράγκου.

— **Ἡ ἀκρὴς ἀνεφάνη καὶ ἐν τῇ μεσημεριανῇ Γαλλίᾳ,** ἐνθα ἐφαρμόζουσι τὸ κυπριωτικὸν σύστημα τὸ ἐπιτυχῶς δοκιμασθὲν ἐν Ἀλγερίᾳ ὅπου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὸ καταστρεπτικὸν τοῦτο ἔντομον ἐπέφερε σημαντικὰς ζημίας. Τὸ σύστημα τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν ἀνώρουξιν χάνδακος ὑπε-

ράνω και καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ὀπαίου τοποθετεῖται πάνινον φράγμα. Ἡ ἀκρίς, ὅτε ἀκόμη δὲν πέταξ, καταδιωκομένη ὑπὸ πολλῶν φέρεται πρὸς τὸν χάνδακα ἐνθα πίπτουσα και κωλυμένη ὑπὸ τοῦ πάνινου φράγματος νὰ ἐξέλθῃ καλύπτεται διὰ χρώματος και ἀσβέστου ἢ πατουμένη ὑπὸ τῶν διωκόντων αὐτὴν κατατρέφεται (ἴδε και «Ἑλλην. Γεωργίαν» 1887 σελ. 394). Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ μέτρου τούτου, και ἐν Ἀλγερίᾳ και ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ ἐν ὠρισμένη ἐποχῇ συλλέγονται και τὰ ὠὰ τῆς ἀκρίδος, εἴτε ὑποχρεωμένων τῶν κατοίκων τοῦ προσβεβλημένου και τῶν περίξ τούτου διαμερισμάτων νὰ φέρωσι και παραδώσωσι τῇ Δημαρχίᾳ ἐντὸς ὠρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ὠρισμένον ποσὸν ὠῶν ἀκρίδος, εἴτε ἀγοραζομένων τούτων ἀντὶ 10—25 λεπτὰ κατ' ὄκταν. Ἡ ὑποχρεωτικὴ καταδίωξις τῆς ἀκρίδος ἐγένετο και κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Πλίνιος, ὅστις λέγει ὅτι ἐν τῇ Κυρηναίᾳ, χώρα τῶν βορείων παράλιων τῆς Ἀφρικῆς (παρὰ τὴν μικρὰν σύρτιν), ὑπῆρχε νόμος ὑποχρεῶν τοὺς πολίτας νὰ καταδιώκωσι τὴν ἀκρίδα τρεῖς τοῦ ἔτους: πρῶτον διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν ὠῶν, δεύτερον διὰ τῆς καταδιώξεως τῶν νεογνῶν και τρίτον διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῶν μεγάλων ἀκρίδων.

— **Μέσον πρὸς διατήρησιν τῶν ἀνθέων.** — Παρατηρήθη ὅτι τὰ ἀνθη τὰ μὴ παράγοντα σπόρους διαρκουσι πλειότερον ἢ τὰ παράγοντα. Τὰ ἐντελῶς διπλά ἀνθη μαραινόνται βραδύτερον ἢ τὰ ἀπλά και ἡμίδιπλα. τὰ ἀγωνα δὲ ἀνθη ἔχουσι πλειότεραν διάρκειαν ἢ τὰ γόνιμα. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων, ἀκριβεστάτων και δυναμένων νὰ ἐξελεγχθῶσιν ὑπὸ τοῦ τυχόντος, προκύπτει ὅτι δυνάμεθα νὰ παρατείνωμεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὴν διάρκειαν ἀνθέων τινῶν κωλύοντες τὴν γονιμοποίησιν αὐτῶν. Τὸ μέσον δὲ τῆς παρακωλύσεως εἶνε εὐκολώτατον, ἀρκεῖ διὰ ψαλίδος νὰ κόψωμεν τὸν ὑπερον (*). Τοῦτο δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ταχύτατα και νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος κηπουροὺς ἢ τοὺς φιλοκλαίτες οἰτινες, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ἑορτῆς ἢ ἐκθέσεως, δύνανται νὰ ἔχωσι συμφέρον ὅπως παρα-

(*) Ἴδε «Ἑλληνικὴν Γεωργίαν» 1888 σελ. 344.

τείνωσιν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὴν ἀνθήσιν τῶν φυτῶν τιν. Ἴδου δὲ ἡ ἐξήγησις τοῦ ἀποτελέσματος τούτου: Ὅταν γίνεται ἡ γονιμοποίησις, ὁ χυμὸς ἔρχεται εἰς τοὺς νεαρὺς καρποὺς ἢ τοὺς νεαρὺς κόκκους διὰ νὰ τοὺς θρέψῃ και τοὺς ἀναπτύξῃ. Ἐντεῦθεν τὸ ἀνθος πάσχει, μαραινεται και θνήσκει ταχέως. Ἐξ ἐναντίας ὅταν ὁ χυμὸς δὲν ἔχη νὰ θρέψῃ μῆτε καρποὺς μῆτε κόκκους ἐξακολουθεῖ νὰ συρρέῃ πρὸς τὸ ἀνθος και παρατείνει τὴν διάρκειαν αὐτοῦ: (Ἐκ τοῦ *Moniteur d' Horticulture*).

— **Ὁ σκώληξ τῆς βρυῆς.** Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πυθελίου ἀνεφάνη σκώληξ καταστρέφων τοὺς βλαστοὺς και τὰ ἀνθη τῶν βαλανοδένδρων. Ὁ σκώληξ οὗτος εἶνε ὁ τῆς πρασίτης ἀλιάδος (*Halias viridana*), περὶ τοῦ ὀπαίου ἐγράφησαν τινὰ ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ Γεωργίᾳ» τοῦ ε. ε. (σελ. 184 και 239). Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς Νομάρχας τῶν βαλανιδοφόρων διαμερισμάτων τοῦ Κράτους τὴν ἀνωτέρω περὶ τοῦ ἐντόμου τούτου δημοσιευομένην ἐκθέσιν.

— **Ἡ ἀκρίς ἐνέσκηψε κατὰ σιμῆνη** εἰς τινὰς δήμους τῶν νομῶν Ἀχαΐας και Ἡλιδος, Φθιώτιδος και Φωκίδος και Λαρίσης προξενήσασα σημαντικὰς ζημίας, ἐλήφθησαν δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων δημάρχων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 14 Μαΐου τοῦ 1842 ὀριζόμενα πρὸς καταδίωξιν αὐτῆς μέτρα. Ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἐν Λάρνακι τῆς Κύπρου προξένου πληροφορίας περὶ τῶν μέσων ἅτινα ἀπὸ τινος ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐφαρμόζονται ἐπιτυχῶς πρὸς καταπολέμησιν τῆς μύστιγος ταύτης και τὰ ὀποῖα ἐφηρμόσθησαν ἀποτελεσματικῶς και ἐν Ἀλγερίᾳ.

— **Ἡ ἐξήχθησαν ἐξ Ἑλλάδος σταφίδες** τῆς ἐσοδείας τοῦ 1888 μέχρι τῆς 30 παρελθόντος Ἀπριλίου λίτραι 297,668,966, ἐνῶ μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1887 ἐξήχθησαν 263,691,159.

— **Σύκα ἑλληνικὰ** τῆς ἐσοδείας τοῦ 1888 ἐξήχθησαν μέχρι τῆς 30 παρελθόντος Ἀπριλίου στατῆρες 187,534, ἐνῶ ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1887 μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου τοῦ 1888 ἐξήχθησαν στατῆρες 169,707.

— **Περὶ τῆς ἐκ τῶν βροχῶν ἐξασφαλίσεως καὶ τῆς ταχύτερας ἀποξηράνσεως τῆς κορινθιακῆς σταφίδος.** Πραγματεία δημοσιευθεῖσα τῷ 1886 ἐν Σύρῳ ὑπὸ τοῦ κ. Έμ. Ζ. Ψύχα, ἀρχίου μηχανικοῦ τῆς κεντρικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων, πρώην καθηγητοῦ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν κτλ. Πεντακόσια ἀντίτυπα τῆς πραγματείας ταύτης ἀπέστειλεν ὁ κ. Ψύχας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς σταφιδοκτηματίας. Τὰ ἀντίτυπα ταῦτα ἀπεστάλησαν πρὸς τοὺς Νομάρχας τῶν σταφιδοφόρων διαμερισμάτων τῆς Ἑλλάδος.

— **Παρήγαγεν ἡ Ἑσθονία βάλιακα** τῷ 1888 δέματα 520,000.

— **Ὁ φόρος τῶν ἐλαίων ἐν Ἑσθονίᾳ** πρόκειται νὰ ἐλαττωθῇ σπουδαίως ὡς ἐκεῖθεν ἀγγέλλεται.

— **Ἡ Γαλλία κατειργάσθη** μετὰξάν τῷ 1888 χιλιόγραμμα 2,888,000. ἐξ ὧν παρήγαγεν ἐν τῷ τόπῳ μόνον τὰς 800,000. Τῷ 1887 κατειργάσθη 4,230,000 χιλιόγραμ.

— **Τὸ ἐμπόριον τοῦ ἰσπανικοῦ κρόκου.** Ἡ μέση παραγωγή τοῦ ἰσπανικοῦ κρόκου ἀνέρχεται εἰς 180,000 ἕως 225,000 λίτρας (*), ἐξ ὧν τὰ $\frac{4}{5}$ καταναλίσκονται ἐν τῷ τόπῳ. Ἐν τούτοις πολλάκις συμβαίνει ἡ παραγωγή ν' ἀνέλθῃ εἰς 290,000 μέχρι 310,000 λιτρῶν, ὅτε ἡ παρακαταθήκη ἀυξάνει ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τρεῖς συνεχεῖς τοιαῦται ἐσοδεῖαι ἐξαναγκάζουσι τοὺς καλλιεργητὰς νὰ ἐλαττώσωσι τὴν καλλιέργειαν τοῦ κρόκου ὅπως ἐπαναφέρωσι τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ παραγωγῆς καὶ ζητήσεως. Ἡ κατωτέρα τιμὴ εἰς ἣν συμφέρει ἡ παραγωγή τοῦ κρόκου εἶνε 28 σελίνια καὶ ἕξ πένναι (45 περίπου δραχμαί) κατὰ λίτραν. Ἐν Γαλλίᾳ (Pithiviers καὶ Gali-nais) κατὰ τὰ εὐνοϊκὰ ἔτη συλλέγονται 27—34,000 λίτραι κρόκου, οὐχ ἥττον ἀπὸ τῶν μεγάλων παγετῶν τοῦ 1879 ἡ ἀνωτάτη παραγωγή δὲν ὑπερέβη τὰς ἑνδεκα χιλιάδας λιτρῶν (τῷ 1887 παρήχθησαν μόνον 7,800 λίτραι). Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ παραγωγή κυμαίνεται μεταξὺ τῶν 11 καὶ 13,000 λιτρῶν.

(*) Ἡ ἀγγλικὴ λίτρα ἰσοδυναμεῖ πρὸς 460 γραμμάρια, ἢ τοῖς 144 δράμια.

Ἐν Αὐστρίᾳ ἡ καλλιέργεια τοῦ κρόκου δὲν συμφέρει ἐὰν οὗτος δὲν πωλῆται πρὸς 53 σελίνια κατὰ λίτραν. Ὁ αὐστριακὸς κρόκος θεωρεῖται ὁ ἄριστος μεθ' ὃν ἔρχεται ὁ τοῦ Γατινὲ τῆς Γαλλίας οὔτινος τὸ μόνον ἐλάττωμα εἶνε ὅτι ἀποβάλλει ταχέως τὸ ζωηρὸν αὐτοῦ χρῶμα. Ἐν Ἰσπανίᾳ τὸ προϊόν τοῦτο διαίρεται εἰς πέντε ποιότητας ἐκάστη τῶν ὁποίων παράγεται εἰς ἰδίαν περιφέρειαν. Ἡ Βαλεντία εἶνε τὸ κέντρον τῆς ἐξαγωγῆς. Ὁ ἰσπανικὸς κρόκος ἐξάγεται κυρίως εἰς Μανχάιν, Φραγκφούρτην, Ἡπάου καὶ Würzburg ἔνθα κατατάσσεται καὶ ὅθεν ἀποστέλλεται εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι χῶραι προμηθεύονται κρόκον ἀπ' εὐθείας ἐξ Ἰσπανίας ὡς ἡ Μασσαλία, ἡ Ἀγγλία, ἡ Καλλιφορνία, ἡ μεσημβρινὴ Ἀμερικὴ, αἱ ἀγγλικαὶ Ἰνδῖαι καὶ ἡ Ἰαπωνία. Ἡ νόθευσις τοῦ εἶδους τούτου διεξάγεται ἐν μεγάλῃ κλίμακῃ. (Ἐκ τοῦ Bolet. di notiz. agrarie).

— **Ἀέ σταφίδες ἐν Γαλλίᾳ.** Τὸ συνδικάτον τῶν ἀμπελοουργῶν τῆς Γαλλίας, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Paul Leroy-Beaulieu, διεξάγει ἐνεργητικώτατον πόλεμον κατὰ τῆς ἀνανεώσεως τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων καὶ ἰδίως κατὰ τῆς εἰς Γαλλίαν εἰσαγωγῆς τῶν σταφίδων. Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ συνεδριάσει, ἐν Παρισίοις, ὁ πρόεδρος αὐτοῦ διεκήρυξεν ὅτι τὸ συνδικάτον εἶνε παμφηφεί σύμφωνον ὑπὲρ τοῦ πολέμου τοῦ διεξαγομένου κατὰ τῶν δύο κυριωτέρων ἐχθρῶν τῆς γαλλικῆς ἀμπελοουργίας, ἦτοι τῶν ξένων οἴνων καὶ τῶν σταφίδων ὧν ἡ εἰσαγωγή εἰς Γαλλίαν προστατευομένη ὑπὸ τῶν μεταξὺ ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν συνομολογηθεισῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων καταστρέφει τὴν γαλλικὴν οἴνοπαραγωγὴν.

— **Ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Ἡολοτεταίς.** Ἐσχάτως εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς συνεστήθη ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τούτου διεξήγετο μέχρι τοῦδε ὑπὸ ἀπλῆς διευθύνσεως ὑπαγομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὸ νέον Ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας διαίρεται εἰς δώδεκα

τμήματα, ήτοι α.) τής ζωοτεχνίας, β.) τής στατιστικής, γ.) τής διανομής τών σπόρων, δ.) τής παθολογίας τών φυτών, ε.) τής δασονομίας, ς.) τής ζωολογίας, ζ.) τής έντομολογίας, η.) τής βοτανικής, θ.) τών τοθειύσεων (έν ώ γίνονται αναλύσεις ά- πασών τών έν τή άγορξ γεωργικών ούσιών προς έκτίμησιν τής άγνότητος αύτών), ι.) τής γεωργικής εκπαιδεύσεως και τών γε- ωργικών σταθμών, ια.) τής όπωροκομίας και ιβ.) τής μικρο- σκοπικής. Ως έκ τών τίτλων τών τμημάτων τούτων φαίνεται ή ύπηρεσία αύτών είνε όλως πρωτότυπος έν συγκρίσει προς τήν ύπηρεσίαν τών τμημάτων τών ύπουργείων τής γεωργίας έν Εύρώπῃ. Οι διεύθυνται τών τμημάτων είνε άπαντες διακεκρι- μένοι έπιστήμονες, δύο δ' έξ αύτών, ο Δέτμαρς επί τής ζωοτε- χνίας και ο Ράιλε επί τής έντομολογίας ήσαν καθηγηται του βιομηχανικοῦ Πανεπιστημίου τής Ίλλινοίας ότε ο συντάκτης τής « Έλληνικής Γεωργίας » διήνευ τās γεωργίας αύτου σπου- δās έν τῷ Πανεπιστημίῳ τούτῳ.

— **Τῷ ἄλας χορηγεῖται εἰς τὰ κτήνη πολυτρόπως.** Εἰς τὰ παράλια μέρη ταῦτα ὀδηγοῦνται ἐκάστοτε εἰς τήν θά- λασσαν ἔνθα πίνουσι θαλάσσιον ὕδωρ. Εἰς τὰ μεσόγεια καὶ τὰ ὄρεινά τὸ ἄλας δίδεται μετὰ τῆς τροφῆς. Οἱ ἡμέτεροι ποιμέ- νες ἐναποθέτουσιν ἄλας ἐπὶ πετρῶν ὅπερ τὰ πρόβατα λείχουσι μόνα των. Τὸ ἄλας δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὰ κτήνη ἀναμιγνυό- μενον μετὰ τῆς τροφῆς ἢ διαλυόμενον ἐντὸς ὕδατος δι' οὗ δια- βρέχεται ἢ μασχεύεται αὐτή. Ἐν Ἀγγλίᾳ δίδουσι καθ' ἐκά- στην εἰς ἕκαστον

Ἴππον	170	γραμμάρια	ἀλατος
Βοῦν πρὸς πάχυνσιν	180	»	»
Ἀγελάδα	115	»	»
Μόσχον ἐνὸς ἔτους	85	»	»
» ἔξ μηνῶν	28	»	»
Πρόβατον	15	»	»

Τὸ ἄλας παροξύνει τὴν ὄρεξιν καὶ βελτίοι μεγάλως τὴν ποιότητα τοῦ κρέατος.

— **Ο ῥιζόπους τῶν καρῶν.** Τὰ καρύδια ὅπως κα-

θαρισθῶσι καὶ λάβωσι καλὸν χρεῖμα πολλάκις πλύνονται ὑπὸ τῶν μεταπράτων. Μετὰ τὴν πλύσιν δέον ν' ἀποξηραίνωνται κα- λῶς πρὶν ἢ ἀποθηκευθῶσιν, ἄλλως φθείρονται ταχέως ὑπὸ τινος κρυπτογάμου παρασίτου ὅπερ ἀναπτύσσεται ἐν τῇ σαρκὶ αὐτῶν καὶ τὸ ὅποιον εἶνε λίαν δηλητηριῶδες. Τὸ παράσιτον τοῦτο κα- λεῖται *Ῥιζόπους ὁ μέλας* (*Rhizopus nigricans*).

— **Οἱ μὴ ἰσοδόλοι ὄφεις,** τὰ τρεφόμενα κοινῶς λεγό- μενα, εἶνε ἐντελῶς ἀβλαβῆ· δάκνουσιν ὅπως ἀμυνθῶσι, τὰ δὲ δῆγματα αὐτῶν ποτὲ δὲν ἔχουσι δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Τοιοῦτοι ὄφεις εὐρίσκονται πολλάκις ἔχοντες μῆκος μέχρι δύο μέτρων, πολλοὶ δὲ χωρικοὶ διακρίνοντες αὐτοὺς τοὺς συλλαμ- βάνουσι καὶ τοὺς περιάγουσιν εἰς τὰ χωρία, κινοῦντες τὸν θαν- μασμόν τῶν ἀπλουστέρων, παρὰ τοῖς ὁποίοις ὑπάρχει ἡ ἰδέα ὅτι δύναται τις ἀτιμωρητὴ νὰ συλλάβῃ οἷονδήποτε ὄφιν ἐὰν φράγῃ τὸ λεγόμενον *φειδόχορτον*, ἐνῶ πράγματι πᾶς τις δύνα- ται νὰ συλλάβῃ ἀκινδύνως τοὺς μὴ ἰσοδόλους ὄφεις ἀρκεῖ νὰ δια- κρίνη αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἰσοδόλων. Οἱ μὴ ἰσοδόλοι ὄφεις εἶνε χρή- σιμοὶ εἰς τὴν γεωργίαν διότι σὺν τοῖς ἄλλοις τρέφονται καὶ ἐξ ἐντόμων καὶ γυμνοσαλιᾶκων.

— **Ἀγροτικὰ ἡμερομίσθια ἐν Γαλλίᾳ.** Οἱ ἡμε- ρομίσθιοι ἐργάται ἀνέξυ τροφῆς καὶ κατοικίας λαμβάνουσιν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ μέσον ὄρον δύο μὲν φράγκα κατὰ τοὺς μῆνας Δε- κέμβριον, Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον, 2,25 κατὰ Μάρτιον — Ἰούνιον καὶ 2,50 κατὰ Ἰούλιον — Νοέμβριον. Οἱ μὲ τὸν μῆνα καὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος προσλαμβάνόμενοι, τρεφόμενοι δὲ καὶ κατοικοῦντες ἐν τῷ κτήματι, λαμβάνουσιν 25 — 30 φράγκα κατὰ μῆνα.

— **Ἡ τελευταία ἐσοθεία τῶν οἴνων τῆς Κερ- κύρας** ὑπολογίζεται ὅτι ἀνῆλθεν εἰς 300,000 βαρέλας, ἐξ ὧν τὸ ἥμισυ πρὸς ἐξαγωγήν.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Τεμαχίστα φιδων. *Εν Μασσαλίᾳ τῇ 11 Ἰουνίου*

Κορινθιακαὶ ἐκλεκταὶ	φρ.	30—31	τὰ 100 χιλιόγραμμα
» κατώτεραι	»	27—28	»
Τσεσμέ ἐκλεκταὶ	»	29—30	»
Σάμου	»	24—25	»
Θειρῶν	»	22—23	»

Τεμαχίστα φιδων. *Εν Βορδῶ τῇ 21 Ἰουνίου*

Κορινθιακαὶ	φρ.	32—33	τὰ 100 χιλιόγραμμα
Καλαμών	»	30—32	»
Θειρῶν ἐκλεκταὶ	»	22—24	»
Γερλι	»	23—24	»
Ἰιδινίου	»	25—26	»
Σκαλανόθας	»	24—26	»
Σόκιας	»	26—27	»
Σάμου μαῦραι	»	25—26	»

Τεμαχίστα ἐσπεριδοειδων. *Εν Λιβόρνῳ τῇ 13 Ἰουλίου*

Κίτρα σακχαρωτὰ τὸ κιβώτιον τῶν 50 χιλιόγρμ.	φρ.	65—68
Λεμόνια » » »	»	40
Πορτοκάλια » » »	»	44
Κίτρα νωπὰ Ἑλλάδος καὶ Συρίας τὰ 100 χιλγρ.	»	55—65
» » Κορσικῆς » »	»	65—70

Τεμαχίστα οἴνων ἀλλοδαπῶν. *Εν Βερσὺ τῇ 25 Ἰουνίου*

Βενικάρλου	14	βαθμῶν	φρ.	37—39	τὸ ἑκατόλιτρ.
Ἰλικάντης	14	»	»	40—44	»
Ἰραγωνίας	14	»	»	42—45	»
Καταλωνίας	12	»	»	32—34	»
Ναβάρρας	14	»	»	40—42	»
Βαλεντίας	14	»	»	31—33	»
Δαλματίας	14	»	»	46—48	»
Τουρκίας	14	»	»	46—48	»
Ἑλλάδος	15-15	»	»	46—48	»
Πορτογαλλίας	12	»	»	38—40	»

Δημοτικὸς φόρος πρὸς πληρωμὴν φρ. 18,87 τὸ ἑκατόλιτρ.